

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ

Estudi del barri de Mestalla

Gener, 2022

REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS / SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ

SECCIÓ DE PLANIFICACIÓ I INNOVACIÓ
Carrer Amadeu de Savoia 11. Pati A. CP 46010

splanin@valencia.es

Estudi realitzat per Eixam - Estudis sociològics

Equip tècnic:

Yaiza Pérez Alonso

Isa Gadea i Peiró

Pilar Blanco Rodrigo

Raquel Pérez Alonso

Elsa Olmeda Rodríguez

Jèssica Pérez Miralles

Con la colaboración de la Sección de Planificación e Innovación del Servicio de Bienestar Social e Integración

Índex

1. Introducció	4
2. Entorn geogràfic del barri de Mestalla	5
3. Aproximació als antecedents històrics del barri.....	8
4. El barri de Mestalla a l'actualitat	15
5. Dades sociodemogràfiques sobre la població del barri.	17
6. Renda i vulnerabilitat.....	30
7. Recursos.....	36
8. Centre Municipal de Serveis Socials	40
9. Altres aportacions.....	48
10. Referències del barri en premsa.....	52
11.Conclusions	56
12.Bibliografia.....	59

1. Introducció

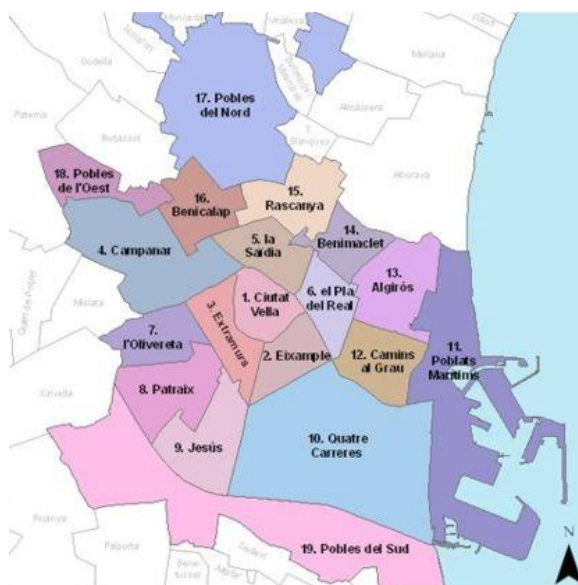
Les següents pàgines recullen l'estudi sociològic realitzat sobre el barri valencià de Mestalla. Mitjançant la combinació de tècniques quantitatives i qualitatives, s'ofereix una visió completa del barri, de la seua realitat social i les seues necessitats. A més, també ens permet traçar la pròpia evolució el barri des de la seua evolució fins a l'actualitat.

El primer apartat situa geogràficament el barri i la seua ubicació respecte a la resta de la ciutat. Seguidament, es realitza una contextualització històrica i social del barri i recull informació sobre els seus orígens i els esdeveniments i edificis més emblemàtics. En l'apartat quart s'exposa breument l'actualitat del barri. L'anàlisi sociodemogràfica s'exposa en el punt 5 i el segueix l'anàlisi socioeconòmica en el punt 6. A continuació, li segueix informació actualitzada sobre els recursos socials, educatius, sanitaris i de transports amb els que conta el barri. Al bloc 8, es mostra la informació relativa al Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) de referència que inclou dades quantitatives i qualitatives (entrevista al director del CMSS).

La resta d'entrevistes realitzades s'exposen en l'apartat nou. En aquest cas inclouen el Centre Municipal de Joventut Trinitat i el Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors de Vivers. Aquest apartat inclou també les entrevistes realitzades a veïnes i veïns del barri de Mestalla que ens ha permès apropar-nos a la memòria col·lectiva i veïnal de Mestalla i del districte de Pla del Real. El punt 10 inclou un recull de premsa en el que referencien el barri i, finalment, el punt 11 tanca l'estudi amb les conclusions.

2. Entorn geogràfic del barri de Mestalla

Mestalla és un barri que pertany al districte el Pla del Real (número 6). Com mostra al plànol 1, aquest districte es troba a la zona del centre, concretament a l'est del districte de Ciutat Vella que és el que es troba al centre. Així doncs, Ciutat Vella (1) queda a la zona oest del Pla del Real, la Saïdia (5) al nord-oest, Benimaclet (14) al nord-est, Algirós (13) a l'est, pel sud-est llinda amb Camins del Grau (12) i pel sud-oest amb l'eixample (2).

Plànol 1. València dividida en districtes.

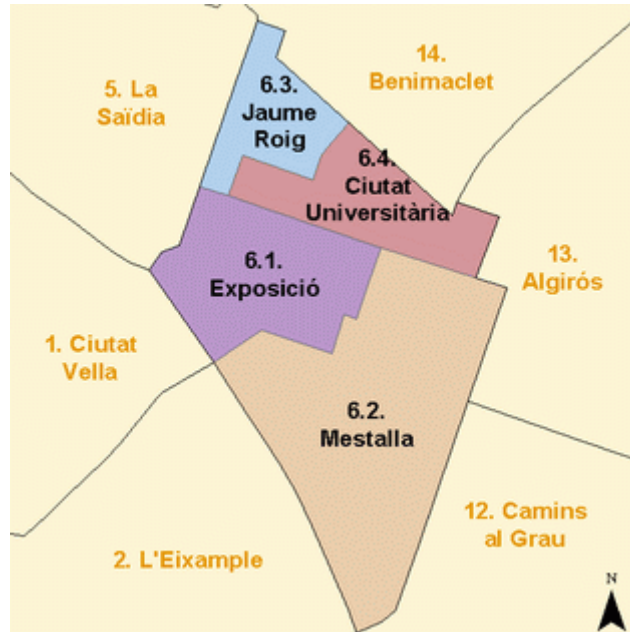
Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

El districte de Pla del Real, tal i com es recull al Padró Municipal d'Habitants de 2020, té una superfície de 169,3 hectàrees, el que suposa un 1,71 % del total del conjunt de València, que conta amb 9.878,2 ha¹. A nivell poblacional, la ciutat té 801.180 habitants en 2021, de les quals 30.667 resideixen al districte del Pla del Real el que representa el 3,82 % del total de València. La densitat de població del districte 6 és de 181,1 hab/ha., 100 habitants més per hectàrea del que s'enregistra a la ciutat que, segons les dades de l'any 2000, és de 81,1² hab/ha.

¹ La dada de superfície no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

² La dada de densitat de població no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

Plànol 2. Districte del Pla del Real dividit per barris.

Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

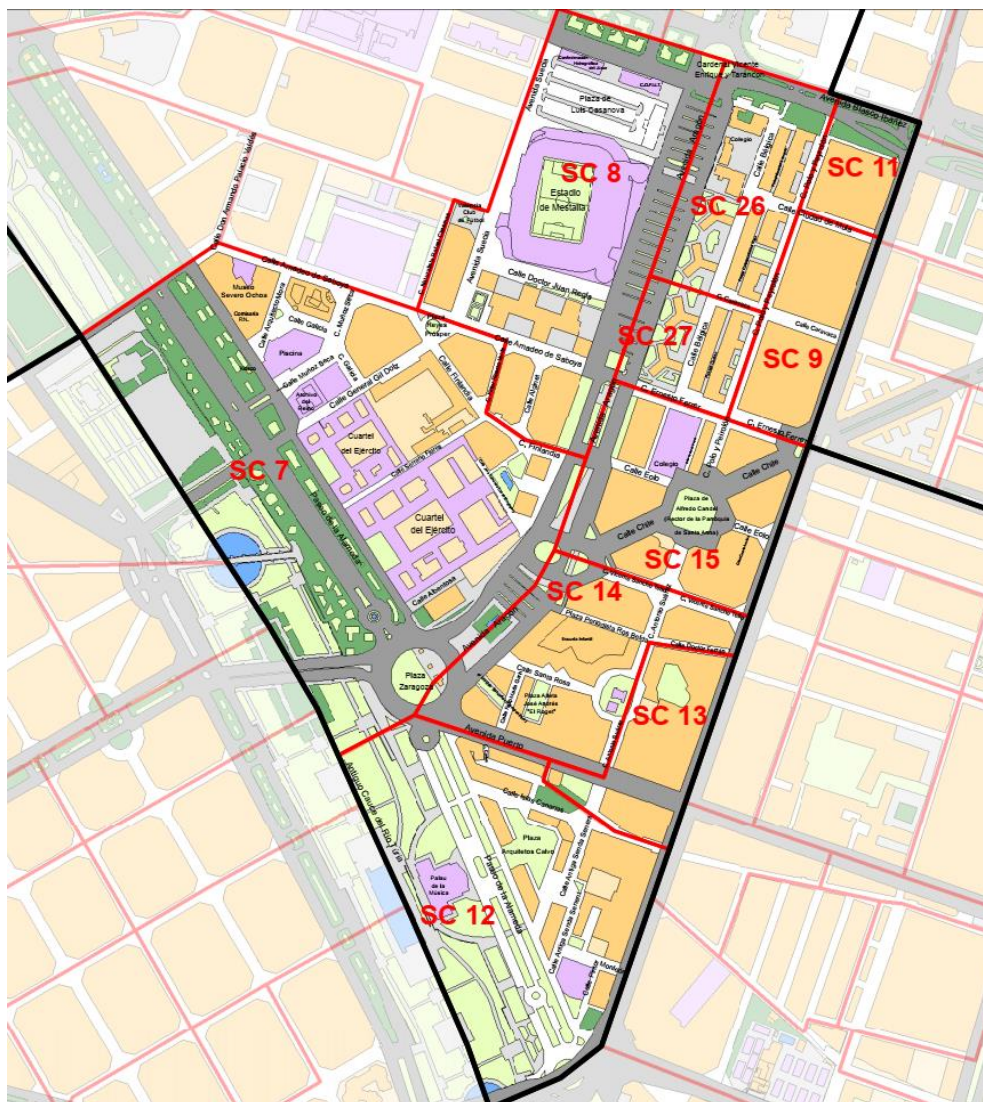
Mestalla és el barri que es situa a la zona sud-est del districte de Pla del Real. Jaume Roig, Ciutat Universitària i Exposició, són els barris que completen el districte.

Segons el Padró Municipal d'Habitants (2020), Mestalla és el barri més extens dels 4 del districte, amb una superfície de 84,4 hectàrees. Per contra, el barri amb menys extensió és el de Jaume Roig(19,1 ha.), seguit de Ciutat Universitària (27,7 ha.) i Exposició (38,2 ha.).

Mestalla també és el barri amb més població amb un total de 14.709 habitants. Li segueix Exposició amb un nombre d'habitants similar al de Jaume Roig (6733 i 6430 habitants respectivament). Per últim, el menys poblat és Ciutat Universitària amb 2.795 habitants.

Aquest darrer barri és el que menys densitat de població té respecte a la resta de barris del districte, concretament 100,9 hab/ha. No obstant, està per sobre de la ciutat de València (81,1 hab/ha). Mestalla, amb 174'3 hab/ha. es situa en el segon barri amb menys densitat poblacional, seguit per poca diferència d'Exposició (176,3 hab/ha). Jaume Roig és el barri amb major densitat de població, amb molta diferència respecte la resta de barris (336,6 hab./ha).

Plànol 3. Barri de Mestalla

Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

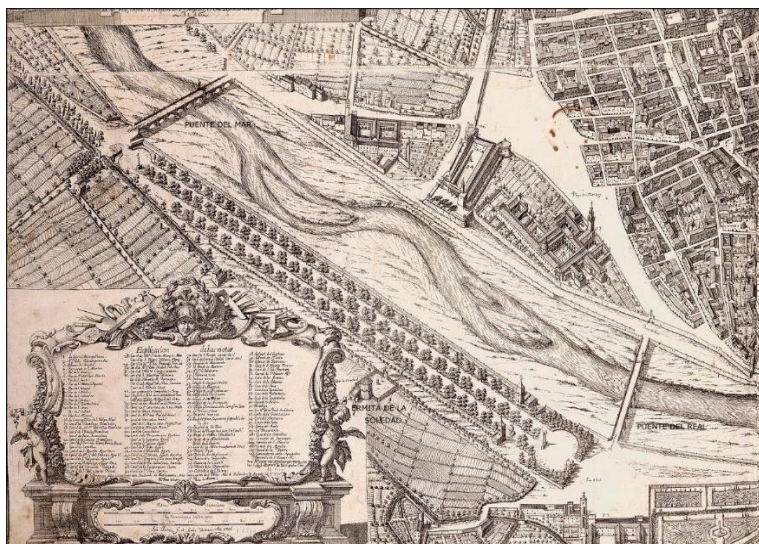
Tal i com es pot veure al plànol 3, el barri de Mestalla fita per l'est amb l'avinguda Cardenal Benlloch i Eduard Boscà. Pel sud amb el Jardí del Túria i el Pont de l'Àngel Custodi. Pel nord delimita amb l'avinguda Blasco Ibàñez i per l'oest amb el Pont d'Exposició, carrer Amadeu De Savoia, i l'avinguda de Suècia. Mestalla es divideix en 10 seccions censals.

3. Aproximació als antecedents històrics del barri

El barri de Mestalla rep el nom de l'estadi de futbol de Mestalla, que és la seu del Valencia Club de Futbol d'ençà 1923. Aquest, però s'anomena així per la sèquia de Mestalla, sèquia que va ser responsable de regar i garantir el conreu de tota la zona est de l'horta de València. L'origen d'aquesta sèquia que es troba sota jurisdicció del Tribunal de les Aigües, data de l'època en la que València estigué sota el domini musulmà (711-1238). Aquesta sèquia, que naix a l'assut de la Sèquia de Mestalla al riu Túria en terme de Paterna, amb els seus ramals regava diverses zones fins arribar a la mar, entre les quals es trobaven les hortes del barri que actualment li deu el seu nom. L'evolució i transformació urbanística de la ciutat de València afectà també a la sèquia del Mestalla i al seu traçat, especialment les transformacions des dels Jardins del Real fins al Cabanyal, amb la construcció de l'Avinguda Blasco Ibàñez i l'Avinguda d'Aragó, zones que es situen en el barri que ací és objecte d'estudi.

L'empremta de la sèquia del Mestalla ens dona pistes sobre el passat agrícola i rural d'aquest barri que estava "lluny de València" envoltat d'hortes i camps de flors. Els orígens del barri de Mestalla es situen en la zona sud-oest del barri. El passeig de l'Albereda seria un dels exemples dels enclavaments històrics que segueixen vigents avui dia. Tal i com recull a les seues memòries³ Paz Pérez Villanueva, veïna del barri a la que hem tingut l'oportunitat d'entrevistar, aquest passeig apareix en el plànol realitzat pel Pare Tomás Vicente Tosca l'any 1704. Els seus orígens es remunten al voltant de 100 anys enrere, entre 1643 i 1644 quan el IV duc d'Arcos i virrei de València (1642 i 1644) Rodrigo Ponce de León, ordena plantar dues files d'àlbers (álamos, en castellà) al llarg d'aquesta vora del riu, moment a partir del qual es coneix amb el nom de Passeig de l'Albereda ("lugar de álamos"), que substitueix el nom originari de Prat del Palau Reial que l'assignava des de finals del segle XVI.

³ Pérez Villanueva, Paz (2019) *Llano del Real, recuerdos* (Manuscrit cedit per l'autora, no està editat)

Plànol dels jardins de l'Albereda des del Pont del Real fins el Pont de la Mar. Realitzat per Tomás Vicente Tosca l'any 1704. Font: J.Díez Arnal⁴

Originàriament, tal i com s'observa al plànol, el Passeig d'Albereda arribava fins el Pont de la Mar. Més tard, a principi del segle XVIII, Rodrigo Caballero Llanes, intendent de la ciutat de València entre 1711 i 1717, va ordenar una sèrie de millores en aquest passeig que incloïa la seua prolongació fins al Pont d'Aragó i l'Avinguda del Port. A banda, es van plantar més arbres i es va construir la ja desapareguda ermita de la Soledat. Del que si queda vigent són les torres dels Guardes, construïdes en 1714. Les guardes de la renda, eren una mena de policia. Al llarg del temps aquest passeig va sofrir canvis, especialment els ocasionats durant la Guerra de la Independència. L'any 1932 l'Albereda va ser remodelada per l'arquitecte municipal Francisco Javier Goerlich Lleó. Aquesta darrera remodelació va introduir la peatonialització del Pont de la Mar i la introducció d'elements decoratius com fonts i escultures dedicades, entre altres, a Cavanilles, Luis Santáñez i al doctor Moliner.

⁴ <http://www.jdiezarnal.com/valencialaAlbereda.html>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

Albereda cap al Pont de la Mar. 1908. Imatge d'Ebay. Font: Blog La Valencia desaparecida⁵

Imatge actual d'una de les torres de Guarda. Font: J.Díez Arnal⁶

Els ponts pertanyents a aquest barri són altres dels elements històrics que romanen actualment i segueixen sent el nexa amb la ciutat de València, d'un barri que tradicionalment s'ha identificat en vers a aquesta posició "a l'altra banda del riu". El més antic és el Pont de la Mar, que data dels segles XVI i XVIII i que com s'avançava anteriorment, va ser la via preferent per als vehicles de l'època fins que es va restringir l'accés a vehicles l'any 1933, introduint elements decoratius com l'escalinata. Va ser en aquesta data quan es va acabar de construir altre pont del barri de Mestalla, el Pont d'Aragó. Aquest, d'estil racionalista és obra dels arquitectes Arturo Monfort, José Burguera i Gabriel Leyda. El tercer pont que s'inclou dintre del barri de Mestalla és el Pont de les Flors. Es tracta del més modern, construït l'any 2002 per Santiago Calatrava.

Altres edificis històrics dels que queden vestigis és el Convent de San Juan de la Ribera, construït l'any 1669 pel Convent de Monjos Franciscans Descalços, coneguts més tard com Convent de San Juan de la Ribera. L'any 1867, rere la desamortització de Mendizábal, aquest convent es va convertir en quarter militar de cavalleria. Així, l'any 1870, es va enderrocar el convent i es va construir l'edifici que segueix en l'actualitat com a quarter d'infanteria i cavalleria de San Juan de la Ribera. Entre ambdós quarters

⁵ <https://valenciadesaparecida.blogspot.com/search?q=Albereda>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

⁶ <http://www.jdiezarnal.com/valencialaAlbereda.html>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

es construïren vivendes per a les famílies dels militars que, quedaren molt afectades rere la riuada de 1957, pel que es construïren nous habitatges ubicats al carrer Finlàndia. Actualment en un d'aquests edificis s'ubica l'arxiu i museu militar.

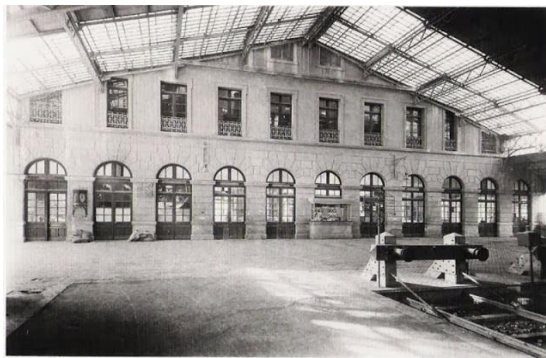
Imatge de la façana de les Casernes de San Juan de la Ribera. Font: Cultural València⁷

L'evolució sociohistòrica del barri s'explica també per la pròpia transformació del Passeig de València al Mar, actual Avinguda Blasco Ibàñez, situat al nord del barri de Mestalla. El projecte d'aquest passeig des dels Jardins del Real fins als poblats marítims data de 1893, concebut per Casimiro Meseguer, director de Camins de l'Ajuntament de València entre 1874 i 1914 i un dels protagonistes en la transformació urbanística que experimentà la ciutat a partir de 1865. Les obres s'encetaren l'any 1925, sota la dictadura de Primo de Rivera i l'any 1953 s'executà el tram que arribava a l'Avinguda de Catalunya. Com a curiositat, durant el període de la Guerra Civil aquesta avinguda rebé el nom d'Avinguda de l'Unió Soviètica. Fou l'any 1975 quan va passar a denominar-se amb el nom actual, any en el que s'inicià la construcció del tram fins l'estació del Cabanyal.

Un dels elements urbanístics que marcaren i condicionaren el barri de Mestalla va ser la construcció de l'Estació d'Aragó. Ubicat en les restes dels antics solars del ja referenciat Convent de San Juan de la Ribera i entre les casernes militars i l'avinguda del Port, l'any 1902 s'inaugurà aquesta línia fèrria que unia la ciutat de València amb Aragó fins a Canfranc. També connectava amb pobles del territori valencià i castellonenc. Es

⁷ <https://cultural.valencia.es/es/monument/cuartel-de-san-juan-de-la-ribera/>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

tractava d'un projecte de Joaquín María Belda Ibáñez, el mateix que va dissenyar l'estació de Pont de Fusta. L'estació i el mar de vies dividia en dos el barri de Mestalla, generant una barrera també simbòlica i social entre el veïnat d'ambdues bandes de les vies del tren.

Façana de l'Estació d'Aragó, 1903. (Imatge esquerra) Interior de l'estació d'Aragó (Imatge dreta) Font: Arquitectura y Empresa⁸

En maig de 1968 deixà de funcionar i en 1974 d'enderroca i es construeix l'actual Avinguda d'Aragó. A l'actualitat d'aquest passat ferroviari sols queda una de les torres de duana, conegudes popularment com “consum”, amb que s'exigia el pagament de taxes pels productes que duïen a la ciutat (principalment alimentació) i els edificis d'habitatges per als treballadors edificats posteriorment.

Altre edifici emblemàtic del barri de Mestalla és el Palau de l'Exposició de 1909 que, tot i estar plantejat com un edifici efímer emmarcat dintre del marc de l'Exposició Regional de València (1909) s'ha conservat fins l'actualitat. Aquest certamen organitzat per l'Ateneu Mercantil i presidit per Tomás Trénor Palavicino, va ser un punt de trobada

⁸ <https://arquitecturayempresa.es/noticia/la-estacion-central-de-aragon>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

d'industrials, comercials i capitalistes que va suposar la transformació arquitectònica de la ciutat en tant que es va crear un ric patrimoni modernista per a la ciutat. El Palau de l'Exposició és un exemple d'aquesta tradició, juntament amb altres edificis del districte Pla del Real i del barri de Mestalla com el Pavelló Indústria (actual Tabacalera, situada al barri d'Exposició) o la Casa de la Lactància, adherit al Palau d'Exposició (actual Balneari de l'Albereda, al barri de Mestalla).

Imatge actual del Palau d'Exposició (esquerra) Font: Cultural València⁹

Imatge actual del Balneari d'Albereda (dreta) Font: Blog Valencia bonita¹⁰

La Casa de Lactància va ser cedida a la Tabacalera per acollir els fills i filles de les treballadores de la fàbrica de Tabacs, que eren majoritàriament dones. Monges franciscanes atenien a la infantesa, així com la capella que albergava l'edifici que es va convertir l'any 1942 en seu de la parròquia de Sant Pasqual Bailón.

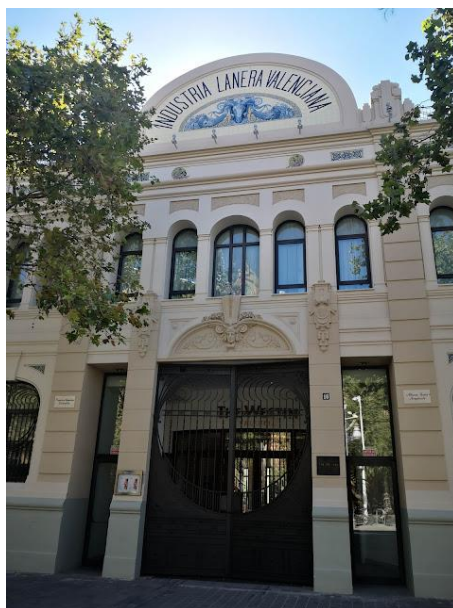
Altres edificis històrics que es conserven tot i que amb un ús ben diferent de l'originari és l'edifici de la "Llanera". Es va construir entre 1917 i 1921, obra de l'arquitecte Alfonso Garín, sobre el Gran Casino i part de la Gran Pista de l'Exposició Regional de 1909. Durant aquests anys fins l'actualitat ha sigut balneari municipal, dependències de bombers, parc mòbil i seu de la Policia Local. Actualment, aquest edifici d'estil Art Nouveau declarat Bé de Rellevància Local és l'hotel de luxe Westin.

⁹ <https://cultural.valencia.es/>

(Consultat el 20 de novembre de 2021)

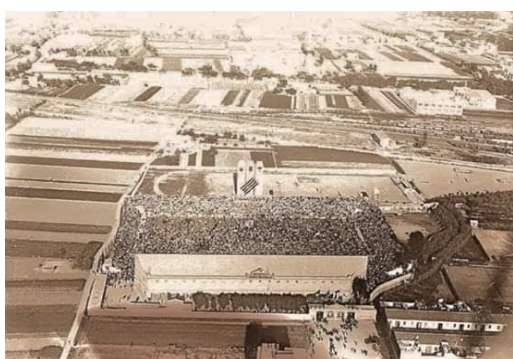
¹⁰ <https://www.valenciabonita.es/2017/08/17/sabias-que-el-unico-balneario-urbano-de-espana-el-balneario-de-la-Albereda-esta-en-valencia/>

(Consultat el 20 de novembre de 2021)

Antiga porta d'accés de la fàbrica de llana. Font: Blog Valencia Curiosa¹¹

Per últim, però no menys important, altre enclavament important en la història i realitat del barri és l'estadi de futbol de Mestalla, inaugurat el 20 de maig de l'any 1923. La construcció d'aquest estadi va marcar la vida quotidiana de la població de Mestalla i d'Exposició. Les veïnes i veïns del barri recorden com s'omplia el barri amb cadascun dels partits i com l'estadi estava rodejat de camps que poc a poc van anar convertint-se en finques. Juntament a l'estadi de futbol estava l'hípica i el club de tennis de València, que posteriorment es traslladaren al barri de Trinitat.

Imatges antigues de l'estadi de Mestalla. Font: Cedides pel veïnat entrevistat.

¹¹ <https://valenciacuriosa.blogspot.com/2019/10/el-edificio-de-la-lanera-valencia.html>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

4. El barri de Mestalla a l'actualitat

Com s'ha evidenciat a l'apartat anterior sobre els orígens històrics del barri de Mestalla, existeix una zona del barri que es relativament més nova. Mentre que a la zona sud i oest del barri podem rastrejar la presència d'edificis que ens parlen dels seus orígens, a la zona que va d'Aragó fins a Cardenal Benlloch no trobem cap element arquitectònic d'aquestes característiques ja que tot eren horts. Aquest fet, més la barrera urbanística que suposà en el seu dia l'estació i les vies del tren d'Aragó i que segueix suposant l'avinguda d'Aragó, instaura una barrera també simbòlica i social entre ambdues parts del barri.

L'edificació de la zona entre avinguda d'Aragó i Cardenal Benlloch s'inicià al voltant dels anys 60. En aquesta època començaren a construir-se alguns blocs de vivendes així com alguns dels centres educatius que segueixen actualment. És el cas, per exemple, del Col·legi concertat de l'Opus Dei Guadalaviar, que va obrir les seues portes l'any 1959.

Des d'aleshores fins als anys 2000 s'han anat construint habitatges així com blocs d'oficines, especialment en l'avinguda d'Aragó. Un exemple en aquets sentit és l'Edifici Europa, construït al voltant de l'any 1990.

També s'han inaugurat edificis emblemàtics per a la ciutat de València que es situen dintre dels límits del barri de Mestalla. És el cas del Palau de la Música, situat al Passeig de l'Albereda i inaugurat l'any 1987.

Imatge del Passeig de l'Albereda abans de la construcció del Palau de la Música (imatge esquerra) Font: Palau de la Música¹²

¹² <https://www.palauvalencia.com/palau/edificio/>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

Als darrers anys el barri de Mestalla ha experimentat alguns canvis. És el cas de la demolició de l'edifici del "Nou Ajuntament" situat a l'Avinguda d'Aragó 35. També ha desaparegut el conegut mercat setmanal del rastre, traslladat a l'avinguda de Tarongers amb Serreria l'any 2020, però que durant molts anys es situava a la zona del voltant de l'estadi de Mestalla.

Actualment Mestalla és un barri en el que s'ubiquen els edificis històrics esmentats en l'apartat anterior, juntament amb blocs d'habitatges familiars i grans edificis municipals i administratius, així com oficines i estudis de treball. A més, des de fa uns anys es produeix un assentament de persones sense llar a l'interior del monument de les Víctimes de la Riuada, que se situa al principi de l'avinguda Aragó; en ell es pernocten unes 30-40 persones d'origen romanés tots els dies. Aquests fets ens permet visibilitzar la complexitat de la realitat quotidiana del barri de Mestalla.

La seua ubicació cèntrica respecte al centre de València i la proximitat al riu, el converteix en un de tants barris privilegiats per estar a la vora d'un dels pulmons de la ciutat de València, espai que s'empra tant per a la realització d'activitats esportives com per a altres d'oci i d'encontre. Aquest privilegi del que gaudeix la població de València, és resultat d'una lluita veïnal que s'encetà als anys 70 i que és referent de moviment ciutadà de la història recent de la ciutat de València. Sota el nom "El llit del Túria és nostre i el volem verd" s'agruparà un moviment encapçalat per la Coordinadora d'Associacions de Veïns que s'oposava a la construcció d'una autovia que travessava la ciutat. Aquest era el destí que el règim franquista proposava per al llit del Túria, rere el desviament del riu pel sud promogut per la catàstrofe de la riuada del 1957. Finalment, a principi dels anys 80 el llit del riu es convertí en el Jardí del Túria.

Un dels canvis que es preveuen i que afectarà inevitablement la vida al barri és el que suposarà el trasllat de l'estadi de Mestalla a Benicalap. El Nou Mestalla començà a construir-se l'any 2007 però les obres segueixen inacabades.

¹³ <http://www.jdiezarnal.com/valenciapalaumusica.html>
(Consultat el 20 de novembre de 2021)

5. Dades sociodemogràfiques sobre la població del barri.

A continuació es procedirà a analitzar el barri a través de xifres sobre la població i les vivendes que el componen, el que ens ajudarà a aprofundir més en el seu estudi i conèixer-lo millor.

Taula 1. Evolució de la població.

	<i>Mestalla</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>
<i>1970</i>	10.993		648.003	
<i>1975</i>	12.124	10,3	707.915	9,2
<i>1981</i>	10.924	-9,9	744.748	5,2
<i>1986</i>	10.535	-3,6	729.419	-2,1
<i>1991</i>	13.407	27,3	752.909	3,2
<i>1996</i>	13.449	0,3	746.683	-0,8
<i>2001</i>	13.522	0,5	750.476	0,5
<i>2002</i>	13.986	3,4	764.010	1,8
<i>2003</i>	14.646	4,7	782.846	2,5
<i>2004</i>	14.805	1,1	790.754	1,0
<i>2005</i>	14.893	0,6	797.291	0,8
<i>2006</i>	15.014	0,8	807.396	1,3
<i>2007</i>	14.917	-0,6	800.666	-0,8
<i>2008</i>	15.157	1,6	810.064	1,2
<i>2009</i>	15.235	0,5	815.440	0,7
<i>2010</i>	14.982	-1,7	810.444	-0,6
<i>2011</i>	14.782	-1,3	800.469	-1,2
<i>2012</i>	14.834	0,4	799.188	-0,2
<i>2013</i>	14.878	0,3	794.228	-0,6
<i>2014</i>	14.694	-1,2	787.301	-0,9
<i>2015</i>	14.470	-1,5	787.266	0,0
<i>2016</i>	14.456	-0,1	791.632	0,6
<i>2017</i>	14.550	0,7	792.086	0,1

2018	14.745	1,3	798.538	0,8
2019	14.646	-0,7	795.736	-0,4
2020	14.763	0,8	801.545	0,7
2021	14.709	-0,4	800.180	-0,2
Variació 70/21	33,8		23,5	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021; 2007 y 1991. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

L'evolució de la població a Mestalla, tal com s'observa a la Taula 1, ha experimentat una tendència negativa en el període comprés entre 1975 i 1986. A partir de l'any 1991, la tendència es reverteix i comença a augmentar el nombre d'habitants fins a 2009, augmentant de 13.407 habitants fins a 15.235, el valor més alt del barri. Tant el barri Mestalla com la ciutat de València han experimentat una tendència positiva, que en termes absoluts ha augmentat 3.716 habitants al barri i 152.177 habitants a la ciutat, el que representa el 33,8% i el 23,5% de variació entre 1970 i 2021, respectivament.

Taula 2. Població per sexe i edat.

	Mestalla						Ciutat de València	
	Homes	% per grups d'edat	Dones	% per grups d'edat	Total	% per grups d'edat	Total	% per grups d'edat
0-15	1.126	16,5	1.066	13,6	2.192	14,9	111.439	13,9
16-64	4.428	64,7	4.860	61,8	9.288	63,1	519.090	64,9
65 i més	1.289	18,8	1.940	24,7	3.229	22,0	169.651	21,2
Total	6.843	100	7.866	100	14.709	100	800.180	100
% per sexe	46,5		53,5		100			

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Respecte a la distribució poblacional per grups d'edat, el barri de Trinitat no presenta diferències dràstiques respecte a la globalitat de la ciutat de València. El grup d'edat de 0-15 anys i 65 anys i més presenten un valor lleugerament superior que el conjunt de la ciutat. No obstant això, com ja apuntàvem, la diferència és relativament baixa (1 i 0,8 respectivament). El grup dels 16 fins als 64 anys presenta un valor inferior que el conjunt de la ciutat (ocupant un 63,1% al barri i un 64,9% a la ciutat).

Pel que fa a la distribució per sexe, el barri de Mestalla té un percentatge major de dones que d'homes (53,5% enfront del 46,5%). En aquest aspecte, és destacable l'augment de

dones a mesura que va augmentant l'edat. Si entre el grup de 0 a 15 anys la diferència no és significativa (tan sols hi ha 60 barons més que dones), en el grup de 16 a 64 anys hi ha 432 dones més que homes i, per al grup d'edat de 65 i més, hi ha 1.023 dones més. Aquesta darrera xifra es relaciona amb la tendència a la feminització de l'envelliment, vinculada a l'esperança més gran de vida de les dones.

Taula 3. Població segons lloc de naixement.

	<i>Mestalla</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>nº persones</i>	<i>%</i>	<i>nº persones</i>	<i>%</i>
<i>València</i>	7.528	51,2	428.212	53,5
<i>Resta de L'Horta</i>	471	3,2	21.560	2,7
<i>Resta de la C. Valenciana</i>	1.658	11,3	58.310	7,3
<i>Resta de l'Estat</i>	2.558	17,4	131.366	16,4
<i>Estranger</i>	2.494	17,0	160.732	20,1
<i>Total</i>	14.709	100	800.180	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 3 mostra la població del barri de Trinitat i la ciutat de València segons el lloc de naixement. Malgrat que no hi ha variacions significatives, existeixen petites diferències. En ambdós casos el percentatge major s'observa en la població que procedeix de la ciutat de València, ocupant un 51,2% del total al barri i un 53,5% del total a la ciutat.

La població provinent de la resta de la Comunitat Valenciana i de la resta de l'Estat és major en el barri que en la ciutat de València, especialment en la resta de la comunitat, que amb 4 punts percentuals més sobre la ciutat, representa el quart percentatge més alt del barri de Mestalla. Tant al barri de Mestalla com a la ciutat de València la proporció procedent de l'estranger tenen un percentatge alt, representant un total de 17% i un 20,1% del total respectivament. Cal dir que en el cas del barri la població nascuda a l'estranger ocupa la tercera posició (17%), mentre que a la ciutat de València la població estrangera ocupa el segon lloc amb un 20,1%.

Taula 4. Població nascuda en la resta de l'Estat, per comunitats autònomes principals.

	<i>Mestalla</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	Total	%	Total	%
<i>Castella La Manxa</i>	561	21,9	42.959	32,7
<i>Andalusia</i>	349	13,6	22.749	17,3
<i>C. Madrid</i>	369	14,4	12.649	9,6
<i>Aragó</i>	267	10,4	10.732	8,2
<i>Castella i Lleó</i>	230	9,0	9.752	7,4
<i>Catalunya</i>	162	6,3	8.304	6,3
<i>Resta</i>	620	24,2	24.221	18,5
<i>Total</i>	2.558	100	131.366	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La taula 4 mostra la similitud entre la població de Mestalla i la ciutat de València pel que fa a l'origen de procedència de població per comunitats autònomes de l'Estat espanyol. Tant al barri que ens ocupa com a la ciutat en general, les comunitats recollides a la taula són les que major proporció representen.

A ambdós casos, la població procedent de Castella La Manxa és la més nombrosa, sent d'un 21,9% al barri de Mestalla i d'un 32,7% a la ciutat de València. La Comunitat de Madrid ocupa el segon lloc al barri amb una representació del 14,4% i el tercer lloc a la ciutat, amb una representació del 9,6%. Li segueix la comunitat d'Andalusia que, en el cas de la ciutat, ocupa el segon lloc amb una diferència de 3,7 punts percentuals respecte al barri (17,3% enfront de 13,6% respectivament).

Respecte a la resta de comunitats de procedència, no existeixen diferències a assenyalar entre el barri de Mestalla i la ciutat de València, en tant que mantenen els mateixos valors. Sols s'observa una lleugera variació de 2,2 punts en el cas d'Aragó que representa un 10,4% en el cas del barri i 8,2% en el cas de la ciutat.

Taula 5. Població estrangera segons sexe i nacionalitat.

	<i>Mestalla</i>		<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
	<i>Homes</i>	<i>%</i>				
<i>UE (27)</i>	295	33,6	312	32,9	607	33,3
<i>Resta d'Europa</i>	48	5,5	76	8,0	124	6,8
<i>Àfrica</i>	66	7,5	46	4,9	112	6,1
<i>Amèrica del Nord</i>	23	2,6	18	1,9	41	2,2
<i>Amèrica Central</i>	40	4,6	53	5,6	93	5,1
<i>Amèrica del Sud</i>	223	25,4	298	31,5	521	28,6
<i>Àsia</i>	181	20,6	144	15,2	325	17,8
<i>Oceania i altres</i>	1	0,1	0	0	1	0,1
<i>Total</i>	877	100	947	100	1.824	100
	<i>Ciutat de València</i>		<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
	<i>Homes</i>	<i>%</i>				
<i>UE (27)</i>	15.499	26,5	15.946	27,4	31.445	26,9
<i>Resta d'Europa</i>	4.926	8,4	5.930	10,2	10.856	9,3
<i>Àfrica</i>	7.835	13,4	4.180	7,2	12.015	10,3
<i>Amèrica del Nord</i>	1.126	1,9	1.258	2,1	2.384	2,1
<i>Amèrica Central</i>	2.832	4,9	5.281	9,1	8.113	6,9
<i>Amèrica del Sud</i>	15.073	25,8	17.559	30,2	32.632	28,0
<i>Àsia</i>	11.118	19,0	7.966	13,7	19.084	16,4
<i>Oceania i altres</i>	60	0,1	63	0,1	123	0,1
<i>Total</i>	58.469	100	58.183	100	116.652	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Abans d'analitzar les dades relatives a la Taula 5, convé assenyalar la diferència entre la *població nascuda a l'estranger* (Taula 3) i la *població estrangera* (Taules 5 i 7). Mentre que a la primera categoria es poden incloure persones procedents d'altres països tant amb nacionalitat estrangera com amb nacionalitat espanyola, la segona categoria inclou a la població estrangera que posseeix únicament nacionalitat estrangera. D'ací la diferència entre ambdues quantitats, la de la població segons lloc de naixement del barri

de Mestalla de la Taula 3 (2.494) i la població estrangera de les Taules 5 i 7 (1.824), que suposa que al barri hi ha 670 habitants d'origen estranger amb la nacionalitat espanyola.

Respecte a la distribució de la població d'acord amb la nacionalitat, el percentatge més gran de la població estrangera prové de la Unió Europea. En el cas de Mestalla representa un lleu augment respecte a la ciutat de València, amb un 33,3% enfront del 26,9% que es registra a la ciutat. Amèrica del Sud és l'origen de procedència amb major percentatge després de la Unió Europea en ambdós casos. En aquest cas, també es presenta una lleugera variació percentual amb 28,6% en el cas de Mestalla i 28% en el de València. En tercer lloc, se situa la població estrangera que prové d'Àsia en els dos casos, que representa un 17,8% en el barri i 16,4% a la ciutat. Tant al barri com a la ciutat, el conjunt d'aquestes tres nacionalitats representa aproximadament el 80% del total de població estrangera al barri i el 70% a la ciutat.

Pel que fa a la distribució per sexe i nacionalitat, tant a Mestalla com a la ciutat, es reflecteixen dinàmiques globals dels moviments migratoris. Així doncs, existeix una feminització de la població d'origen centreamericà o sud-americà, molt vinculat al fenomen de cadenes de cures globals.

De la mateixa manera, la masculinització de la població procedent d'Àfrica és un fenomen inserit dintre de les lògiques culturals que incideix en els moviments migratoris actuals. La proporció d'homes africans és aproximadament el doble de dones que en la ciutat, ocupant un 13,4% els homes i un 7,2% les dones. Al barri s'observa la mateixa tendència, ja que els homes ocupen un 7,5% i les dones un 4,9%.

Taula 6. Nacionalitats estrangeres majoritàries 2010 i 2021.

2010				2021			
Mestalla		Ciutat de València		Mestalla		Ciutat de València	
Romania	12,9	Equador	12,1	Itàlia	12,6	Itàlia	8,5
Itàlia	11,8	Bolívia	11,2	Xina	9,5	Colòmbia	8,1
Colòmbia	9,9	Romania	9,3	Colòmbia	8,7	Romania	7,4
Bolívia	7,9	Colòmbia	8,4	Romania	6,4	Xina	7,0

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

A la Taula 6 es mostren les variacions que hi ha hagut en 2021 respecte a l'any 2010 pel que fa a les nacionalitats estrangeres majoritàries al territori analitzat. Tant al barri de Mestalla com en el conjunt de la ciutat hi ha hagut canvis en les nacionalitats estrangeres. Mentre que l'any 2010 al barri la procedència majoritària és Romania (12,9%) i a la ciutat és Equador (12,1%), 11 anys després la nacionalitat estrangera majoritària és la italiana per ambdós casos, amb més representació en el cas de Mestalla (12,6%) que en el conjunt de la ciutat (8,5%).

En el barri d'estudi, actualment la segona nacionalitat majoritària és la xinesa (9,5%), nacionalitat que en el cas de València ocupa la quarta posició amb un percentatge del 7%.

De les dades, cal destacar que Romania que en l'any 2010 és la nacionalitat majoritària al barri, ocupa en 2021 l'últim lloc. La nacionalitat Bolívia desapareix l'any 2021, substituint-se per la xinesa, que ocupa el segon lloc. Respecte a la ciutat, Equador en l'any 2010 era la nacionalitat majoritària, però que en 2021 desapareix, substituint-se per la italiana, romanesa i la xinesa.

Taula 7. Comparació població estrangera 2010 i 2021.

		<i>Mestalla</i>		<i>Ciutat de València</i>	
<i>2010</i>	<i>Població total</i>	14.982	12,8%	810.444	14,8%
	<i>Població estrangera</i>	1.925		120.273	
<i>2021</i>	<i>Població total</i>	14.709	12,4%	800.180	14,6%
	<i>Població estrangera</i>	1.824		116.652	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es recull a la Taula 7, el percentatge de població estrangera és menor al barri de Mestalla que en el còmput total de la ciutat. Si bé en l'any 2010 aquesta diferència era de 2 punts percentuals (12,8% Mestalla, 14,8% València); en 2021 aquesta diferència ha augmentat fins a 2,2 punts percentuals (12,4% al barri i 14,6% a la ciutat). Com s'observa les diferències no són significatives.

Taula 8. Fulls padronals segons el número de persones.

	<i>Mestalla</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>
<i>1 persona</i>	2.111	34,4	113.414	33,9
<i>2 persones</i>	1.604	26,1	91.533	27,3
<i>3 persones</i>	1.065	17,3	61.643	18,4
<i>4 persones</i>	874	14,2	47.009	14,1
<i>5 persones</i>	333	5,4	13.742	4,1
<i>6 persones</i>	90	1,5	4.617	1,1
<i>7 o més persones</i>	66	1,1	3.583	1,1
<i>Total</i>	6.143	100	335.541	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 8 mostra la composició de les llars familiars per nombre de persones convivents enregistrades als fulls padronals. En el cas de Mestalla i la ciutat de València no existeixen diferències significatives, en els dos casos se segueix la mateixa tendència. Les llars unipersonals són el cas més nombrós en els dos territoris d'anàlisi, sent un poc més elevat al barri (34,4%) que a la ciutat (33,9%). Aproximadament un terç del total es componen d'aquest tipus de llars que, en molts casos, representen a persones grans, especialment dones.

La tendència va decreixent, a mesura que va augmentant les persones per llars, disminueix el nombre de fulls padronals. Així doncs, els fulls padronals amb 2 persones recull el percentatge més alt després de les unifamiliars, amb 26,1% a Mestalla i 27,3% a València. Les vivendes unipersonals i les que es componen per dues persones són més del 60% de les llars en ambdós casos. El 32% restant el representen les llars compensades per 3 persones (17,3% Mestalla, 18,4% València) i 4 persones (14,2% al barri, 14,1% a la ciutat).

Taula 9. Número de fulls padronals i persones.

	<i>Mestalla</i>	<i>% respecte al total ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Total de fulls</i>	6.181	1,8	335.962
<i>Total de persones</i>	14.709	1,8	800.180
<i>Fulls familiars</i>	6.170	1,8	335.541
<i>Persones en fulls familiars</i>	14.661	1,8	794.508
<i>Mitjana de persones en fulls</i>	2,38	-	2,38
<i>Fulls col·lectius</i>	11	2,6	421
<i>Total de persones en fulls col·lectius</i>	48	0,8	5.672

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es mostra a la Taula 9, els fulls patronals -que recullen la informació de les persones que estan empadronades en un mateix lloc- inclouen, d'una banda, fulls familiars (llars) i, d'altra banda, fulls col·lectius que recullen empadronaments a residències, vivendes tutelades, etcètera. A Mestalla, la població és de 14.709 persones, hi ha 6.181 nuclis familiars que comparteixen llar o residència col·lectiva, el que suposa un 1,8% del total de la ciutat. La mitjana de persones per full al barri és idèntica a la del conjunt de la ciutat, 2,38 punts percentuals. Respecte als fulls col·lectius, es registren 11 fulls al barri enfront dels 421 de la ciutat, per que representa el 2,6% del total de la ciutat.

Taula 10. Principals dades demogràfiques¹⁴

	<i>Mestalla</i>	<i>Diferència</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Taxa bruta de natalitat¹⁵</i>	9,4	2,4	7
<i>Taxa bruta de mortalitat¹⁶</i>	7,8	-0,5	8,3
<i>Taxa general de fecunditat¹⁷</i>	41,6	10,5	31,1
<i>Relació de masculinitat¹⁸</i>	87,2	-3,4	90,6
<i>Edat mitjana</i>	44,1	-0,4	44,5
<i>Índex d'envelliment¹⁹</i>	142,9	-4,8	147,7
<i>Índex de sobrenvelliment²⁰</i>	16,1	0,3	15,8
<i>Índex demogràfic de dependència²¹</i>	57,8	3,4	54,4

¹⁴ Les dades corresponen a l'any 2020, les relatives a 2021 no estan disponibles.

¹⁵ Número de naixements d'una població per cada mil habitants en un any.

¹⁶ Número de defuncions d'una població per cada mil habitants en un any.

¹⁷ Número de naixements vius per cada grup de 1.000 dones entre les edats de 15 a 49 durant un any determinat.

¹⁸ Raó d'homes per dones d'una població expressada en tant per cent.

¹⁹ Proporció del número de persones de més de 65 anys respecte a la població total.

²⁰ El número de persones majors de 75 anys que hi ha per cada persona major de 65 anys.

²¹ Proporció de persones dependents (persones menors de 16 anys o majors de 64) sobre la població en edat de treballar (entre 16 i 64 anys).

Pel que fa a les principals dades demogràfiques, reflectides a la Taula 10, existeix alguna diferència, però no significatives entre el barri de Mestalla i la ciutat de València. La taxa general de fecunditat és la que més destaca, ja que en el barri la taxa és més alta, diferenciant-se en 10,5 punts de la ciutat. El mateix ocorre amb l'índex d'envelliment, ja que en el barri la població està menys envellida, diferenciant-se 4,8 punts percentuals. En resum, trobem en el barri una població menys envellida que en el conjunt de la ciutat.

Per la seua part, la relació de masculinitat és menor per al barri (està lleugerament més feminitzat) que per a la ciutat (en una diferència de 3,4 punts percentuals), estant aquest segon més prop de l'equilibri entre el nombre d'homes i dones. La resta de dades varia de forma menys significativa, com és el cas de la mortalitat, la qual és lleugerament major per a la ciutat (0,5 punts percentuals) i la natalitat, que és 2,4 punts major al barri que a la ciutat de València, així com l'índex de dependència que és major al barri que a la ciutat (major en 3,4 punts).

Taula 11. Població de 16 i més anys en habitatges principals segons sexe i relació amb l'activitat econòmica²²

	<i>Total</i>	<i>Actius</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Ocupats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Aturats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Inactius</i>	<i>% respecte del total</i>
<i>Homes</i>	6.535	4.205	30,0	3.355	24,0	850	6,1	2.330	16,6
<i>Dones</i>	7.460	4.275	30,5	3.080	22,0	1.195	8,5	3.185	22,8
<i>Total</i>	13.995	8.480	60,6	6.435	46,0	2.045	14,6	5.515	39,4

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Nota: les dades es presenten arrodonides de 0 i 5.

La població en relació amb l'activitat econòmica per habitatge (Taula 11), ens mostra que al barri de Mestalla el 60,6% de la població es troba activa. D'entre la població activa, el 46% està ocupada, mentre que el 14,6% de la població està aturada. S'observa una lleugera diferència entre les dones i els homes respecte a la població ocupada (on les dones se situen 2 punts per davall dels homes) i a la població aturada (on les dones se situen 2 punts per damunt dels homes).

²² Les dades corresponen a l'any 2020, les relatives a 2021 no estan disponibles.

El 39,9% de la població de 16 anys i més està en situació d'inactivitat, proporció en la qual hi ha una major representació de dones (22,8%) que d'homes (16,6%), amb una diferència de 6,2 punts percentuals.

Taula 12. Població activa de 16 i més anys en habitatges principals segons sexe i activitat de l'establiment.

	<i>Agricultura, ramaderia i pesca</i>	<i>Indústria</i>	<i>Construcció</i>	<i>Serveis</i>	<i>Total</i>
<i>Homes</i>	45	270	255	3.385	4.205
<i>Dones</i>	20	235	60	3.755	4.275
<i>Total</i>	65	505	315	7.140	8.480

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Nota: les dades es presenten arrodonides de 0 i 5.

La Taula 12 ofereix dades sobre la distribució de població activa per activitats. El sector serveis és el majoritari, seguint la tendència de la resta de la ciutat, relacionada amb la terciarització de l'economia. D'un total de 8.480 persones, el 84% es dedica a aquest sector (7.140 persones). La feminització d'aquest sector també es posa de manifest en la taula, amb més de 370 dones per sobre dels homes dedicats a aquest sector.

En oposició, la resta de sectors estan masculinitats, especialment el sector de la construcció (tercer sector amb més població activa) i el sector de la indústria (segon sector més majoritari), amb una diferència de 195 i 35 homes més que dones respectivament. Per últim, l'agricultura, ramaderia i pesca és un sector minoritari, amb 65 persones enfront d'un total de 8.480.

Taula 13. Habitatges segons any d'antiguitat.

	<i>Trinitat</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Nº habitatges</i>	<i>%</i>	<i>Nº habitatges</i>	<i>%</i>
<i>1801-1900</i>	27	0,3	6.342	1,5
<i>1901-1920</i>	28	0,4	7.620	1,9
<i>1921-1940</i>	171	2,2	22.251	5,4
<i>1941-1960</i>	1.278	16,3	49.824	12,1
<i>1961-1980</i>	2.721	34,6	193.411	47,2
<i>1981-2000</i>	2.974	37,9	85.817	20,9
<i>2001 – 2010</i>	641	8,2	40.069	9,8
<i>2011-actual</i>	17	0,2	4.529	1,1
<i>Total</i>	7.857	100	410.100	100

Font: Cadastre Immobiliari Urbà 2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es recull a la Taula 13, el 72,5% dels habitatges del barri de Mestalla es van construir entre els anys 60 i el 2000, tal com succeeix a la ciutat de València en general (68%). Ja als anys 40 i 50 va haver-hi un increment de construccions respecte a les dècades anteriors. Especialment entre els anys 1961 i 2000, en aquests quaranta anys s'arriben a construir 5.695 vivendes, el 72,5% de les que hi ha en total a data de 2021. El segon percentatge d'habitatges més elevat en ambdós casos correspon a les vivendes construïdes entre 1941 i el 1960 (el 16,3% dels habitatges a Mestalla i el 12,1% per al total de la ciutat de València).

A partir dels anys 2000 fins a l'actualitat, disminueix la construcció d'habitatges, tant a Mestalla com al total de la ciutat, situant-se les xifres del barri per davall de les dades per a la ciutat de València. Després de la crisi de 2008 i especialment a partir del 2010, s'observa una paralització del mercat immobiliari al barri (17 vivendes) i a la ciutat (4.529 vivendes).

Taula 14. Valors cadastrals mitjans per habitatge.

	<i>Mestalla</i>	<i>Variació respecte a la ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Valor del sòl</i>	33.919,07 €	15.572,17 €	18.346,9 €
<i>Valor de la construcció</i>	35.379,79 €	6.447,79 €	28.932 €
<i>Valor total</i>	69.298,86 €	22.018,16 €	47.280,7 €
<i>Valor per m²</i>	612,03 €	180,03 €	432 €

Font: Cadastre Immobiliari Urbà 2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 14 mostra com els valors cadastrals mitjans per habitatge al barri de Mestalla es situen prou per damunt de la mitja de la ciutat de València. Així, tant el valor del sòl, com el valor de la construcció, com el valor total o el valor per m² és més alt en el cas del barri, presentant diferències significatives. Per exemple, tal com s'observa a la taula, el valor de la construcció és 6.447,79 euros més car que la mitjana de la ciutat. El mateix passa amb el valor total i el valor del sòl, que són 22.018 euros i 15.572 euros més cars, respectivament.

6. Renda i vulnerabilitat

A continuació s'exposen les dades relatives al nivell econòmic i les taxes de vulnerabilitat del barri enregistrades al barri de Mestalla. Cal destacar que la informació relativa a la renda mitjana i el percentatge de població en risc de pobresa fa referència al barri de Mestalla, concretament a les seccions censals. La informació relativa a la població vulnerable ofereix aquesta informació desagregada per barris de l'àrea d'actuació del Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet, que inclou els següents barris: Benimaclet, Camí de Vera, Trinitat, Exposició, Mestalla, Jaume Roig, Ciutat Universitària, La Vega Baixa, La Carrasca i Sant Llorenç.

Taula 15. Valors de renda mitjana i població en risc de pobresa por seccions censals de Mestalla.

<i>Seccions</i>	<i>Renda²³</i>	<i>Risc de pobresa²⁴</i>
607	23.135,00	8,80
608	17.493,00	11,10
609	10.759,00	28,30
611	9.670,00	34,20
612	19.098,00	14,90
613	15.167,00	18,00
614	17.806,00	13,70
615	16.398,00	11,90

Font: "Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019", Oficina Estadística de València.

Pel que fa a les dades referents al nivell econòmic de Mestalla, a la Taula 15 s'observen variacions en la renda mitjana de les diferents seccions censals. Els ingressos més elevats es registren en la secció 612 (19.098 euros), la 614 (17.806 euros) i la 608 (17.493 euros) on es registren alhora els percentatges més baixos de població en risc de pobresa (14 –Avda. del Port, Avda. d'Aragó, carrer Vicente Sancho Tello, carrer Antonio Suarez, Plaça Periodista Ros Belda, carrer Santa Rosa i carrer Felip Maria Garin-, 13 – Avda. del Port, carrer Antonio Suarez i carrer Doctor Ferran-, 11 –carrer Ciutat de Mula,

²³ Renda mitjana d'una persona resident en la secció indicada. Un valor alt indica un nivell menor de vulnerabilitat. Any de referència: 2016.

²⁴ Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum inferiors al 60% de la mitjana en la secció. Un valor alt indica major nivell de vulnerabilitat. Any de referència: 2016.

carrer Polo y Peyrolón i Avda. Blasco Ibañez).

Per contra, a la secció 611 la renda mitjana és de 9.670 euros, amb una variació respecte a la mitjana més alta de 10.238 euros. Respecte al percentatge de risc de pobresa per secció censal, s'observa que els percentatges elevats corresponen amb la renda mitjana més baixa, donant-se en les seccions 611, amb un risc de pobresa del 34,20% i a la 609, amb un percentatge del 28,30%, ambdues situades en el final de l'Av. Cardenal Benlloch.

Taula 16. Població vulnerable del CMSS de Benimaclet.

<i>CMSS Benimaclet</i>	<i>Població 2019</i>	<i>Total població vulnerable</i>	<i>% població / barri</i>	<i>% població vulnerable / CMSS</i>
<i>TRINITAT</i>	7.807	0	0	0
<i>EXPOSICIÓ</i>	6.730	0	0	0
<i>MESTALLA</i>	14.646	894	6,1	25,8
<i>JAUME ROIG</i>	6.469	0	0	0
<i>CIUTAT UNIVERSITÀRIA</i>	2.693	0	0	0
<i>LA BECA BAIXA</i>	5.572	0	0	0
<i>LA CARRASCA</i>	3.542	0	0	0
<i>BENIMACLET</i>	23.306	2.568	11,0	74,2
<i>CAMÍ DE VERA</i>	5.412	0	0	0
<i>SANT LLORENÇ</i>	10.879	0	0	0
<i>Total CMSS</i>	87.056	3.462	4,0	100

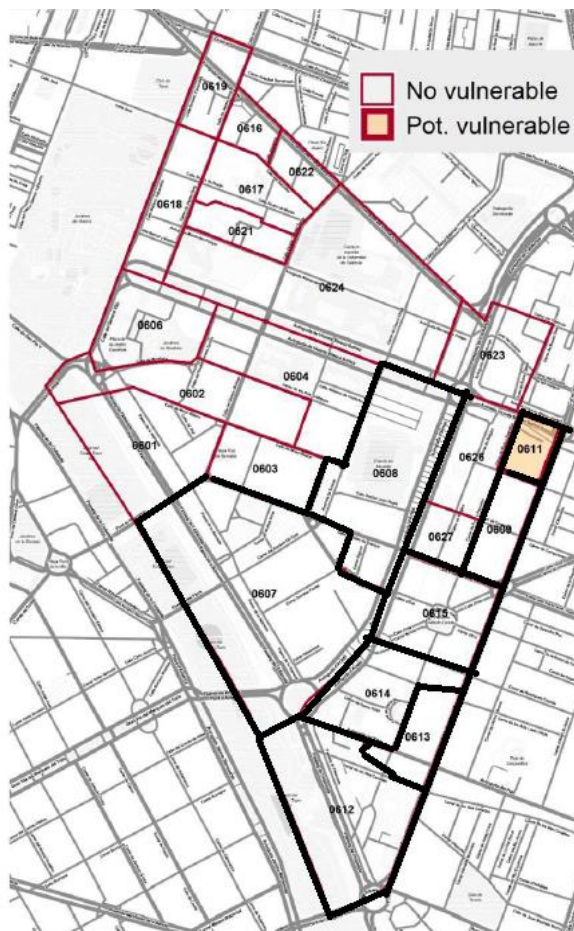
Font: "Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019. Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS" (2020).

La Taula 16 ofereix dades relatives a la població vulnerable, desagregades pels barris que corresponen al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet. Dintre de la categoria de "població vulnerable" s'inclou aquella població que es troba en àrees vulnerables, potencialment vulnerables i aquelles que tenen factor socioeconòmic de vulnerabilitat. El càlcul d'aquesta variable de la vulnerabilitat es realitza mitjançant un índex sintètic que aglutina indicadors demogràfics, socioeconòmics i d'equipaments.

Com s'observa a la taula 16, la població total afectada per la vulnerabilitat dels barris que corresponen al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet és de 3.462, el que representa un 4% del total de la població. Aquests casos corresponen exclusivament als que s'enregistren al barri de Benimaclet i de Mestalla, ja que són els únics on es recullen xifres de vulnerabilitat. D'entre aquests dos, el barri de Benimaclet es situa per

damunt del de Mestalla, amb un 11% de població afectada per la vulnerabilitat respecte al total del barri, front al 6,1% que es recull a Mestalla.

Pla 6. Població vulnerable del districte del Pla Real.

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019. Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS” (2020).

Com podem contemplar també en el pla 6, la secció 611 del barri de Mestalla (final de la Av. Cardenal Benlloch) és l’única que es troba en situació de potencial vulnerabilitat en tot el districte.

Taula 17. LIHC, població amb baixos ingressos i alts costos d'energia, 2016.

<i>Districte</i>	<i>LIHC</i>
<i>El Pla Real</i>	9,44 %
<i>Ciutat Vella</i>	0 %
<i>L'Eixample</i>	0 %
<i>Pobles del Nord</i>	21,9 %
<i>Ciutat de València</i>	10,2 %

Font: Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l'Ajuntament de València. Universitat Politècnica de València (2016).

La Taula 17 recull informació sobre la població amb baixos ingressos i alts costos d'energia mitjançant l'indicador Low Income, High Cost (LIHC). Com s'observa, el districte del Pla Real ocupa una posició intermèdia entre els districtes amb major LIHC, Pobles del Nord (21,9%) i els que tenen menor LIHC, Ciutat Vella i l'Eixample (0%). Tal com mostren les xifres, al districte del Pla Real la posició intermèdia és a la baixa, el 9,44% de les llars pateixen pobresa energètica, mentre que per al total de la ciutat la xifra se situa al voltant del 10%.

Taula 18. Percentatge de llars per davall del llindar de pobresa (indicador AROPE) en CMSS.

	<i>Llars sota el llindar de la pobresa</i>
<i>Benimaclet</i>	7,7 %
<i>Ciutat Vella</i>	7,9 %
<i>Salvador Allende</i>	32,5 %
<i>Ciutat de València</i>	20,6 %

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

El que reflecteix la Taula 18 és el percentatge de llars per davall del llindar de la pobresa per Centres Municipals de Serveis Socials d'acord amb l'indicador AROPE. Es tracta d'un indicador que inclou l'enfocament monetari, l'enfocament de les condicions de vida i la percepció de les llars respecte a situacions de vulnerabilitat. Així doncs, als barris que s'engloben en el CMSS de Benimaclet, s'observa un 7,7% de llars per sota del llindar de la pobresa, sent aquesta la xifra més baixa per al conjunt de la ciutat de València, on hi ha una incidència del 20,6%. Ciutat Vella és juntament amb Benimaclet el Centre Municipal de Serveis Socials amb menys percentatge i, per contra, el CMSS Salvador Allende és on més llars per davall del llindar de la pobresa existeixen,

concretament un 32,5%.

Taula 19. Proporció de llars per cada component de l'indicador AROPE²⁵ en CMSS Benimaclet.

INDICADORS AROPE		% CMSS Benimaclet
1) No pot permetre's anar de vacances almenys una setmana a l'any		10,3
2) No pot permetre's un menjar de carn, pollastre o peix almenys cada dos dies		<1
3) No pot permetre's mantenir l'habitatge a una temperatura adequada		3,2
4) No té capacitat per a afrontar despeses imprevistes (de 650 €).		20,5
5) Ha tingut retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal	Préstec hipotecari	0,0
	Compres ajornades o altres préstecs	5,8
	Pagament del rebut de lloguer	0,0
	Algun rebut d'aigua, llum, calefacció	0,0
6) No pot permetre's disposar d'un automòbil		1,16
7) No pot permetre's disposar d'un ordinador		0,0
8) No pot permetre's disposar de connexió a Internet		0,75
9) No pot permetre's disposar de calefacció		1,26
10) No pot permetre's disposar d'aire condicionat		1,4
11) No pot permetre's disposar d'una rentadora		<1

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

Aquesta darrera taula inclou les distintes variables que componen l'indicador AROPE. Hi ha algunes variables que no s'han inclòs a causa dels baixos resultats (menys de l'1%) originada per la disponibilitat majoritària per part de la població. Es tracta de "No pot permetre's disposar de telèfon" i "No pot permetre's disposar de televisió". En canvi, s'han incorporat altres similars per tal de recollir informació significativa.

En el cas del CMSS de Benimaclet, les xifres amb major percentatge d'incidència a la població són les que fan referència a la capacitat d'afrontar despeses imprevistes, que afecta el 20,5% de la població del CMSS i la que fa referència a anar de vacances almenys una setmana a l'any, que correspon al 10,3% de la població que aglutina aquest centre. Tot i que aquests són els valors més alts, cal dir que si es comparen amb la població de la ciutat de València en general, són percentatges baixos, en tant que respecte a la primera variable referida a les despeses imprevistes, el percentatge és el doble si s'aplica al total de la ciutat (40%) i pel que fa a la població que no pot anar-se'n

²⁵ No s'han inclòs el telèfon ni la televisió, ja que en els reportes d'INE han deixat de publicar-se aquests resultats a causa de la seua disposició per quasi la totalitat de la població a Espanya.

de vacances, el percentatge es triplica (34,6%).

La resta de variables presenten valors molt baixos. De fet, la següent xifra més alta és la que registra que el 5,8% de la població del CMSS Benimaclet ha tingut retard en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal, concretament les referides a compres ajornades o altres préstecs. En comparació amb altres CMSS, aquestes xifres són les més baixes, ja que el CMSS de Benimaclet és juntament amb el de Ciutat Vella el que recull xifres més positives respecte a la pobresa i la vulnerabilitat de la població.

7. Recursos

Al següent apartat es recullen les dades dels distints recursos amb què compta el barri de Mestalla. Primerament s'exposaran els recursos socials i, a continuació, altres recursos de caràcter educatiu i sanitari. En últim lloc, també es tindrà en compte els recursos de transport. La xarxa de transport públic és important en tant que serveix per a millorar o dificultar la comunicació i relació entre el barri i la resta de la ciutat.

7.1 Recursos socials

CENTRE MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS BENIMACLET (centre de referència, situat fora dels límits del barri de Mestalla)

C/ Sant Esperit, 15, 46020, València

Tel: 962084380 / Fax: 963539964/ Email: cmssbenimaclet@valencia.es

Web: <http://val/benestar-social-i-integració>

ASOCIACIÓN DE VECINOS POLO Y PEYROLÓN

Polo y Peyrolon, 26, 46021, Valencia

Tel: 616225636 / Email: adelaida.milla@gmail.com

AMIGOS R.P.A. (REUNIDOS, PROTECTORES DE ANIMALES) Y MEDIO AMBIENTE

C/ Dr Ferran 10, pta 2, 46021 Valencia

Tel: 961393226

ASOCIACION DE MEDIACION "ES TIEMPO DE MEDIACION"

Avda. Cardenal Benlloch 71 23ª, 46021 Valencia

Tel: 963 61 81 84 /

UNION GENERAL DE TRABAJADORES DEL PAIS VALENCIANO

C/Arquitecto Mora, 7-6º 46010 Valencia

Tel: 96 388 41 40 / Web: www.ugt-pv.es

IDEART. INSTITUTO PARA LA INVESTIGACIÓN Y DESARROLLO DE LOS PROCESOS DE CREACIÓN Y ARTETERAPIA

C/ Chile n 21. Escalera izq, pta. 1, 46021. Valencia.

Tel: / Web: <http://arteterapiaidecart.com/>

Correu electrònic: institutoidecart@gmail.com

ABUELOS SIN FRONTERAS EXPOSICIÓN (Sense més dades)

C/ Bélgica 24, Pta. 56 Valencia 46021

EDUCACIÓ I DEMOCRÀCIA DE VALENCIA (Sense més dades)

C/ Polo i Peyrolón Núm. 10 1ª 46021

ASOC. JUBILADOS MESTALLA (Sense més dades)

Avda. Cardenal Benlloch,11-4 (46021)

AVV ZONA DE ARAGON (Sense més dades)

Avda. Aragon,36-41 (46021)

7.2 Recursos educatius

COLLEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA PRIMER MARQUÉS DEL TÚRIA

Plaza de Galicia, 7, 46010 València

Tel. 962566300 / Fax: 96256301

Correu electrònic: 46012525@gva.es

ESCOLA PÚBLICA D'EDUCACIÓ INFANTIL APÒSTOL SANTIAGO

Plaza Periodista Vicente Ros Belda, 1, 46021 València

Tel: 961205470 / Fax: 961205471

Correu electrònic: 46015174@gva.es

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA MESTALLA

C/ Ernesto Ferrer 2, 46021 València

Tel: 962566680 / Fax: 962566681

Correu electrònic: 46019866@gva.es

CENTRE PRIVAT-CONCERTAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA GUADALAVIAR

Avenida Blasco Ibáñez, 56, 46021 València

Tel: 963393600 / Fax: 963601173

Correu electrònic: info@colegioguadalaviar.es

CENTRE PRIVAT-CONCERTAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA NUESTRA SEÑORA DLE PILAR

Avda Basco Ibáñez, 35, 46021 València

Tel: 963694308 / Fax: 963934009

Correu electrònic: colegio@elpilarvalencia.org

CEE RUIZ (centre de referència, situat fora dels límits del barri de Mestalla) (centre de referència, situat fora dels límits del barri de Mestalla)

C/ Mediterráneo s/n 46011 València

Telf.: 96 120 57 10 / Fax: 46010899.fax@gva.es

Correu electrònic: 46010899@edu.gva.es

7.3 Recursos sanitaris

CONSULTORIO AUXILIAR DE VALENCIA CHILE

C/ Chile nº 10, bajo, 46021 valencia

Tel cita prèvia: 963469510 / Tel urgències: 963469515 / Tel del centre: 963469510

Correu electrònic: paci_cschile@gva.es

CENTRE D'ESPECIALITATS DE VALÈNCIA EL GRAU (centre d'especialitats públic al que pertany el barri de Mestalla)

C/Pare Porta 10, 46024, València

Tel. 963469560

Correu electrònic: hclinico_saip@gva.es

HOSPITAL CLINICO UNIVERSITARIO DE VALENCIA

Av Blasco Ibáñez, 17 46010 Valencia

Tel: 961973500

CENTRE CASA DEL MAR (ISM VALÈNCIA) (centre d'especialitats públic al que pertany el barri de Mestalla)

Av/ del Port, 300-1, 46024, València,

Tel. 963108850

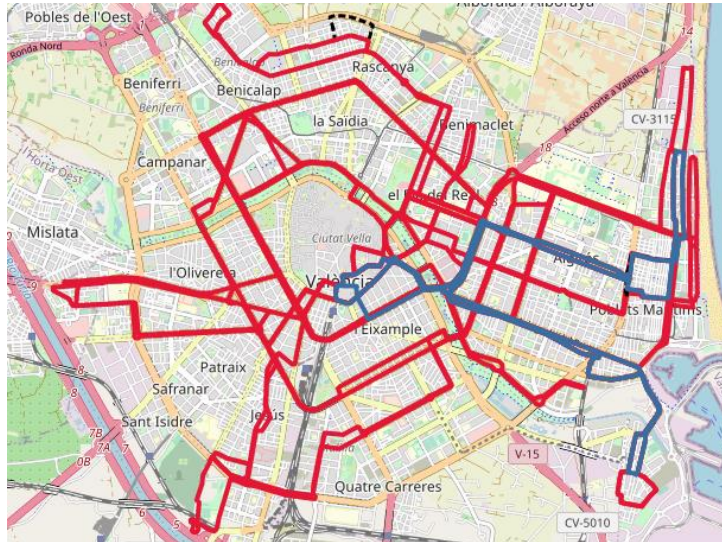
7.4 Recursos de transport

Línies d'autobús de l'Empresa Municipal de Transport de València (EMT):

- 4 Port/Natzaret - Poeta Querol
- 10 Benimaclet - Sant Marcel·lí
- 12 Ciutat art. faller - Plaça. Amèrica
- 18 Hospital dr. Peset - Universitats
- 30 Natzaret - Hospital Clínic
- 31 La Patacona/La Malva-Rosa - Poeta Querol
- 32 Passeig marítim - Estació del nord
- 71 La Llum - Universitats
- 79 Circular - Grans vies
- 80 Circular - Grans vies
- 81 Estació del nord - Blasco Ibáñez
- 89 Circular ronda trànsits
- 90 Circular - Ronda trànsits
- 92 La Malva-Rosa - Campanar
- 93 Av. del Cid - PG. Marítim

- 94 Campanar - Av. França
- N1 Estació del nord - B. Ibañez/La Malva-Rosa
- N8 Estació del nord - Av.Port/Natzaret

Plànol 7. Recorregut de les línies de l'EMT que passen pel barri de Mestalla

Font: pàgina web de l'Empresa Municipal Transport de València

Parades de Metro del barri de Mestalla:

<https://www.metrovalencia.es/page.php?page=145>

- Estació Alameda (línies , 3, 5, 7 i 9)
- Estació Aragón (línies 5 i 7)

Punts d'estacionament del Valenbisi:

<http://www.valenbisi.es/>

Estació

- Estació nº 79 Avda. de Aragón (Esq. C/ Ernesto Ferrer)
- Estació nº 80 C/ Amadeo Savoia (Frt. Edificio Nuevo Ayuntamiento)

Estació habilitada per a l'obtenció d'abonaments de curta duració

- Estació nº 63 Avda. del Puerto (Esq. C/ Antonio Suarez)
- Estació nº 78 Avda. de Aragón (Esq. C/ Vicente Sancho Tello)
- Estació nº 92 Avda. Blasco Ibañez (Esq. Avda. de Aragón)

8. Centre Municipal de Serveis Socials

A continuació es mostra la informació recopilada sobre el Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) de Benimaclet que, inclou, els barris de Benimaclet, Camí de Vera, Trinitat, Exposició, Mestalla, Jaume Roig, Ciutat Universitària, La Vega Baixa, La Carrasca i Sant Llorenç. En una primera part s'oferirà un vessant quantitatiu amb dades de la memòria de l'any 2021 del propi barri de Mestalla. Finalment, s'inclourà una part qualitativa a partir de l'entrevista realitzada al director del CMSS de Benimaclet.

8.1 Dades sobre el Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet

A continuació, s'exposarà informació sobre el Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet a partir de la memòria de l'any 2021 del centre i més concretament pel que fa al barri que ens ocupa. Així, es realitza en aquest apartat una selecció de dades de la memòria del barri de Mestalla que ens ofereix l'aplicació informàtica Socyal, per a l'any 2021.

Taula 20. Expedients²⁶ segons barri del CMSS Benimaclet

	Barris	Nº expedients	% del CMSS	% total dels CMSS
BENIMACLET	BENIMACLET	1.175	38,46	2,88
	CAMÍ DE VERA	197	6,44	0,49
	CIUTAT UNIV.	54	1,76	0,14
	EXPOSICIÓ	128	4,18	0,32
	JAUME ROIG	156	5,10	0,39
	LA CARRASCA	61	1,99	0,15
	LA VEGA BAIXA	132	4,32	0,33
	MESTALLA	455	14,89	1,12
	SANT LLORENS	190	6,21	0,47
	TRINITAT	405	13,25	0,99
	NO CONSTA	52	1,70	0,13
	ALTRES	50	1,63	0,13
	TOTAL CMSS	3.055	100	7,46

Font: Memòria Socyal del CMSS Benimaclet, 2021

²⁶ Expedients es refereix a nuclis familiars (grup familiar o persones que viuen soles) i, en aquest cas, aquells amb els quals s'ha treballat al llarg de l'any.

La Taula 20 mostra el nombre total d'expedients per barris, així com el percentatge de casos per barris respecte al total del CMSS. D'un total de 3.055 expedients enregistrats l'any 2021, 455 corresponen al barri de Mestalla, qui representa el segon barri amb més expedients, amb un 14,89% del total. Només darrere d'aquest barri, amb un percentatge considerable, trobem al de Trinitat amb un 13,25% dels expedients totals.

Benimaclet és el barri amb més expedients, que representa el 38,46%. Per contra, el barri amb menys expedients de serveis socials és Ciutat Universitària, amb tan sols 54 casos, el que representa el 1,76%. Cal tenir en compte la quantitat de casos en els quals no consta el barri d'adscripció, el que representa el 3,33% dels expedients totals.

Taula 21. Expedients del barri de Mestalla segons programa i data d'obertura

PROGRAMA	Oberts anteriorment		Oberts durant el 2021		Total	
	N	%	N	%	N	%
INFORMACIÓ	167	36,71	114	25,06	281	61,76
DEPENDÈNCIA	96	21,10	10	2,20	106	23,30
INSERCIÓ - RVI. RENTA VALENCIANA DE	31	6,82	3	0,66	34	7,48
SERVICIS DOMICILIARIS -	24	5,28	0	0,00	24	5,28
MENOR	6	1,32	1	0,22	7	1,54
ALTRES	2	0,44	1	0,22	3	0,66
Total	326	71,65	129	28,36	455	100,00

Font: Memòria Socyal del barri de Mestalla, 2021

Com veiem en la taula precedent, la major part dels expedients s'han atès en el Servei d'Informació, el 61,76%, programa que representa el primer nivell dels Serveis Socials, la porta d'entrada en el sistema, des del qual s'atén les situacions més urgents i o es deriva a uns altres més especialitzats. Li segueix el programa de Dependència, con el 23,30%, que atén les persones que no poden cobrir per elles mateixes les cures que precisa en la seva vida diària i en tercer lloc el programa de la RVI, Renda Valenciana d'Inclusió, con el 7,48%, que proporciona una prestació bàsica per a garantir uns

ingressos mínims. La resta de programes són sobretot d'atenció a menors i de serveis domiciliaris que per les seves característiques assumeix un menor número d'expedients però de gran importància per a la vida de les persones.

Taula 22. Persones usuàries úniques del barri de Mestalla segons edat i sexe

	Dones		Homes		Altres		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
0-15	19	44,19	24	55,81	0	0,00	43	8,69
16-17	2	40,00	3	60,00	0	0,00	5	1,01
18-64	139	62,61	83	37,39	0	0,00	222	44,85
65-79	50	57,47	37	42,53	0	0,00	87	17,58
80 i més	95	68,84	43	31,16	0	0,00	138	27,88
Total	305	61,62	190	38,38	0	0,00	495	100

Font: Memòria Socyal del barri de Mestalla, 2021

A l'anterior taula s'exposa informació sobre les persones usuàries del barri de Mestalla durant l'any 2021, concretament la relativa al sexe i l'edat. D'un total de 495 persones usuàries, el 61,62% són dones, front el 38,38% d'homes, pel que podem afirmar que hi ha una feminització de l'atenció dels serveis socials. D'altra banda, cal recordar que són les dones les que amb major freqüència acudeixen als serveis públics per a sol·licitar assessorament o ajudes. El percentatge de dones és major en tots els casos a excepció del grup d'edat de 16 a 17 anys, encara que amb dades mínims. D'altra banda, el grup d'edat majoritari respecte a les persones usuàries és el de 18 a 64 anys, el de l'edat activa, que sumen 222 persones de 495 que conformen el total, prop de la meitat.

És important el nombre de persones majors, si agrupem les d'entre 65 i 79 anys i les de més de 80. Suposen quasi la meitat del total de persones ateses, concretament el 45,46%, la qual cosa ens dona idea del que suposa l'atenció a les persones majors en el conjunt de la població atesa per Serveis Socials d'aquest barri en un any.

Taula 23. Intervencions segons el sector de referència de la intervenció en el barri de Mestalla

	Intervencions	
	N	%
DISCAPACITAT	26	4,55
MALALTIA MENTAL	10	1,75
FAMÍLIA	132	23,12
INFÀNCIA	2	0,35
JOVENTUT	7	1,23
MAJORS	213	37,30
DONES	22	3,85
PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA	7	1,23
PERSONES MIGRANTS	80	14,01
PERSONES SENSE LLAR	2	0,35
REFUGI I ASILO	1	0,18
ALTRES GRUPS EN SITUACIÓ DE NECESSITAT	69	12,08
Total	571	100

Font: Memòria Socyal del barri de Mestalla, 2021

Durant l'any 2021 s'han realitzat un total de 571 intervencions. El primer sector d'intervenció és de les persones majors amb més d'un terç del total, la qual cosa ens informa de la importància d'aquest sector de la població en l'àmbit dels Serveis Socials i és coherent amb la dada obtinguda del pes d'aquesta població en el conjunt de les persones ateses en el CMSS de referència corresponent al barri de Mestalla.

Li segueix el sector de família amb el 23,12 % i el de persones estrangeres amb el 14,01 %. Aquests dos sectors són d'alta freqüència ja que, pel que respecta a les famílies, moltes vegades les intervencions tècniques van encaminades a tot el nucli de convivència, i el de migrants per ser aquestes persones les que acumulen nombroses necessitats.

Taula 24. Intervencions segons tipus de valoració en el barri de Mestalla

	Valoracions	
	N	%
INFORMACIÓ GENERAL SOBRE SERVEIS SOCIALS	145	33,18
INFORMACIÓ SOBRE PRESTACIONS ECONÒMIQUES	75	17,16
MANCA D'INGRESSOS PER A COBRIR NECESSITATS BÀSIQUES	68	15,56
LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL PER A TASQUES	39	8,92
LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL - DIFICULTAT DE	28	6,41
DIFICULTATS PER A LA INSERCIÓ S. - RELACIONS CONFLICTIVES	11	2,52
DETERIORACIÓ DE LES RELACIONS FAMILIARS	8	1,83
DIFICULTATS PER A LA INSERCIÓ LABORAL - ATUR DE LLARGA	8	1,83
VALORACIÓ DE RISC EN MENORS	8	1,83

Font: Memòria Socyal del barri de Mestalla, 2021

El primer que cal assenyalar respecte a la Taula 24 és que per a afavorir la seua lectura s'ha procedit a realitzar una selecció de les principals valoracions (només es mostren les que tenen valors per damunt de 8). Destaquen les valoracions sobre que la principal necessitat que s'observa és la de la falta d'informació tant pel que fa al propi sistema de Serveis Socials, com quant a prestacions o ajudes a les quals es pot accedir, en relació al que cal recordar la situació de pandèmia per COVID-19 que existeix i que ha influït en un augment de les necessitats de les famílies. Altres tipus de valoracions que destaquen són les referides a les situacions de dependència i a les de dificultats per a la inserció social o laboral (dificultats en les relacions amb el veïnat o atur de llarga duració).

Així mateix es produeixen casos de deterioració de les relacions familiars i de risc en menors que, encara amb números mínims, són de destacar per la seua importància.

Taula 25. Selecció de recursos aplicats amb major freqüència en el barri de Mestalla

	N	%
SERVICI MUNICIPAL D'AJUDA A DOMICILI	25	20,66
SOL·LICITUD INICIAL DE DEPENDÈNCIA	25	20,66
TELEASSISTENCIA MUNICIPAL	10	8,26
RVI- RENTA V. DE INCLUSIÓ. Pla personalitzat d'intervenció.	9	7,44
PRESTACIÓ ECONÒMICA DE MANUTENCIÓ	5	4,13
RECURSOS DE INSERCIÓ LABORAL: PROJECTE VALENCIA INSERTA I ALTRES	7	5,79
RECURSOS RELACIONATS AMB LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	4	3,31
INFORMACIÓ / DERIVACIÓ PROGRAMA DE MENOR	4	3,31
CENTRES DE DIA MUNICIPALS PER A PERSONES MAJORES	4	3,31

Font: Memòria Socyal del barri de Mestalla, 2021

La darrera taula conté el llistat dels recursos aplicats amb més freqüència en el barri de Mestalla durant l'any 2021, per al que s'ha seleccionat a aquells que tingueren una freqüència d'aplicació per damunt de 4 per a facilitar l'anàlisi. Com podem observar els recursos més utilitzats són els que tenen a veure amb les situacions de dependència de les persones majors (sol·licitud, el servei d'ajuda a domicili o la teleassistència). La tramitació de la RVI que garanteix ingressos mínims es troba en quart lloc i l'ajuda per a cobrir despeses bàsiques de manutenció ocupa el cinqué lloc.

També son destacables el nombre de recursos relacionats amb la violència masclista que no havien aparegut abans, així com els de menors i persones majors, els principals col·lectius d'atenció primària específica.

8.2 Entrevista al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet

El Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet és el centre de referència del barri de Mestalla. Les dades quantitatives que s'han exposat a l'anterior subapartat es complementen amb les dades qualitatives extretes de l'entrevista realitzada al director del CMSS de Benimaclet.

Mestalla, des del punt de vista del professional entrevistat, és un barri particular. D'una banda assenyala l'avinguda d'Aragó com a línia divisòria del barri. D'altra banda, remarca que és un barri on es concentren molts serveis adreçats a tota la ciutat.

El perfil poblacional també és particular, ja que afirma que coexisteix població amb un alt poder adquisitiu (normalment al voltant de l'Avinguda d'Aragó) i altre perfil més humil (més a la vora del carrer Cardenal Benlloch i carrer Ciutat de Mula). Entre aquests dos perfils extrems, situa altre que representa la classe mitjana. Comenta que als darrers 20 anys han hagut canvis en aquest aspecte. Per exemple, recordava que a la zona del carrer Doctor Ferran hi havia alguns edificis amb bosses de pobresa molt grans, així com barris conflictius. Explica que rere la remodelació urbanística d'aquestes zones degradades, aquesta zona amb risc de pobresa ha desaparegut.

Pel que fa a la població que demanda serveis socials, exposa que no hi ha tanta demanda com a altres barris com Benimaclet. En aquest punt puntualitza que cal tenir en compte que la distància entre el barri de Mestalla i el CMSS assignat, situat a la plaça de Benimaclet, pot influenciar la major o menor demanda dels serveis que ofereix. Les poques demandes que els arriben de Mestalla, es localitzen en la zona de Blasco Ibàñez en Cardenal Benlloch, en uns edificis dels anys 60 o 70 de condicions prou deficitàries on viu població econòmicament més dèbil. Tot i així, comenta que en comparació a altres barris com Trinitat o Benimaclet, és el que menys demandes econòmiques i de dependència sol·licita.

A nivell associatiu i veïnal, considera que el teixit és molt feble o inexistent. Percep el barri com molt despersonalitzat sense una estructura identitària com a barri. De fet, comenta que a l'hora de col·laborar amb entitats del barri, únicament es realitza amb

entitats públiques i administratives. Aquesta manca de teixit té a veure en algunes de les particularitats ja esmentades, com el fet que una part estiga ocupada per l'Exèrcit, per edificis de l'administració i oficines.

Tot plegat, valora que és un barri ben dotat que compta amb els recursos necessaris per a la seua població que, majoritàriament, està ben situada socioeconòmicament.

9. Altres aportacions

9.1 Entrevista al Centre Municipal de Joventut de Trinitat

El centre Municipal de Joventut de referència per al barri de Mestalla és el del centre de Trinitat, situat al carrer Almassora nº 30. Amb motiu de l'elaboració d'aquest estudi s'ha entrevistat al tècnic de joventut d'aquest centre.

Durant l'entrevista, exposava que no hi ha cap jove del barri de Mestalla que acudisca al CMJ de Trinitat. La distància entre el centre i el barri, amb el jardí de Vivers i l'avinguda Blasco Ibáñez com a barreres urbanístiques, expliquen aquesta absència de població jove de Mestalla en el seu centre de joventut de referència, pel que no ha sigut possible obtindre un altre tipus d'informació d'aquest important recurs.

9.2 Entrevista al Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors de Vivers

De la mateixa manera que ocorre en el cas del CMJ, el Centre d'Activitats per a Persones Majors de Vivers és el centre de referència per a la població del barri de Mestalla. També s'ha entrevistat a la presidenta d'aquest centre situat a la plaça d'Àvila nº 17.

La informació extreta referent al barri de Mestalla ha sigut inexistent, en tant que no hi ha cap usuari ni usuària del servei que provinga del barri de Mestalla. Com es comentava a l'anterior subapartat, la distància dificulta aquesta accés que, és encara més complicat per a les persones majors de 65 anys, amb majors problemes de mobilitat que la població jove. Així doncs, es tracta d'uns serveis que figuren sobre el paper, però que no es materialitzen en la realitat de la població del barri de Mestalla. Hi ha prevista l'adequació d'una de les naus posteriors de l'edifici de Tabacalera per a aquest fi, la qual cosa suposarà un gran avanç per a la població major del barri de Mestalla.

9.3 Entrevista al veïnat de Mestalla

Per contrarestar aquesta manca d'interlocutors i interlocutores en l'apartat qualitatiu d'aquest estudi, s'han realitzat diverses entrevistes a veïnes i veïns del barri de Mestalla.

Així doncs, s'ha realitzat una entrevista individual a una dona de 84 anys que ens ha ofert una visió amplia sobre la memòria del barri. També s'ha realitzat una entrevista grupal a dos veïns de Mestalla majors de 65 anys que també han aportat informació sobre el passat i l'evolució del barri. La tercera entrevista realitzada també s'ha realitzat a dues persones, en aquest cas a un home d'entre 35 i 40 anys i una dona d'entre 60 i 65 anys. Els testimonis de les cinc persones entrevistades ens han permès conèixer el barri des d'una altra perspectiva. A continuació s'exposaran els resultats més rellevants d'aquestes entrevistes.

El primer que crida l'atenció i que és compartit en totes les persones entrevistades és que, si bé s'identifiquen com a veïnes i veïns de Mestalla, la zona del que defineixen com a Mestalla no correspon amb la delimitació administrativa que divideix el barri de la resta de barris del districte de Pla del Real. Per a elles i ells, Mestalla és la part del barri on es situa l'estadi del Mestalla, el Palau Exposició, les casernes dels militars, etc. En definitiva, identifiquen Mestalla com el nucli originari i històric. És més, sovint aquesta zona del barri de Mestalla i el barri d'Exposició es percep com el mateix, donada la proximitat d'ençà els seus orígens històrics. De fet, reiteradament anomenen el carrer Micer Mascó i els dels seus llindars com el nucli originari del barri de Mestalla. En la mateixa sintonia, també resulta curiós com també anomenen zones d'altres barris del districte, com Jaume Roig o Ciutat Universitària, com a part d'un mateix barri, però per contra, la zona de l'altra banda de l'avinguda d'Aragó no la consideren com a part del barri. Fins i tot, en algunes ocasions s'ha identificat aquesta zona com a part del barri d'Amistat, que pertany al districte d'Algirós. Aquest fet ha provocat que gran part del relat que han compartit les persones entrevistades estiga focalitzat en el barri d'Exposició.

L'antiga Estació d'Aragó i les vies del tren, coneguda popularment com a via la xurra, és en part responsable d'aquesta percepció social sobre els límits dels barris. Les persones de més edat recorden com moltes vegades els viatgers que arribaven a la ciutat per a vendre els seus productes, anaven llançant per les finestres part del gènere que duïen quan el tren reduïa la velocitat. Prèviament havien pactat amb alguna amiatat o familiar per a que ho recolliren. Aquesta pràctica era l'habitual estratègia que moltes persones empraven per a evitar el pagament de les taxes en el "consum". Recorden que, quan desaparegueren aquestes duanes (comenten que fou rere la mort del dictador), en

aquest enclavament estava “la Colla” com una mena d’agrupació de treballadors organitzada semblant a la dels estibadors del port, però que en aquest cas congregava treballadors del mercat.

A l’altra banda d’Aragó direcció cap a la mar, hi havia horta. Enfront, com es comentava, el barri originari que senten com a propi. Els records compartits (a excepció del veí entrevistat més jove) versen sobre les hortes típiques valencianes, els camps de flors i les llegendes que circulaven sobre la sèquia de Mestalla i les veïnes que s’hi havien ofegat. Un passat en el que tothom es coneixia, hi havia un fort vincle veïnal i en el que en els comerços locals funcionava el pagament per bescanvi o a terminis. Un escenari en el que inevitablement els partits de futbol del Mestalla eren protagonistes.

La magnitud d’aquesta influència pot arribar a ser inhòspita, de fet, un dels entrevistats contava com al voltant de l’estadi, hi havia habitatges que funcionaven com a locals de prostitució als que acudien molts homes que arribaven a València per a veure el partit de futbol. Altra influència de l’estadi al barri s’exemplifica en les conseqüències urbanístiques del mundial del 1982, quan s’enderrocaren blocs de cases baixes que es trobaven en males condicions i s’inicià la urbanització d’edificis alts. Altrament, la influència dels campus universitaris, també s’enregistra en la memòria dels i les informants.

Un altra de les característiques d’aquest barri, compartides per molts altres barris que en el seu dia foren perifèrics, és la importància simbòlica dels ponts, ja que marquen i situen la pròpia localització del barri “a l’altra banda del riu” així com la identitat d’un veïnat que creuava el pont “per a anar a València”.

Respecte a les particularitats poblacionals de Mestalla, una de les informants exposa com ja en èpoques anteriors ja hi havia una diversitat de situacions econòmiques al barri on conflüen classes socioeconòmicament ben posicionades (que s’ubicaven properes al passeig de l’Albereda), amb famílies amb situació de vulnerabilitat, militars i classes treballadores. Amb els anys i la construcció d’habitatges ubicats a la zona de l’avinguda d’Aragó i els seus llimars, el perfil de població de classe socioeconòmica mitjana i alta seguirà present en el barri, eclipsant, de vegades l’heterogeneïtat socioeconòmica del barri. De fet, tal i com narra una de les informants, als anys 80 és quan comença a arribar un perfil de gent molt potent econòmicament i vinculada a l’Opus Dei i, amb

això, comença a difuminar-se els orígens populars del barri de la seua infantesa.

El informant més jove, si bé no guarda la imatge d'hortes i camps, sí guarda la imatge de molts descampats i espais lliures d'asfalt i com, poc a poc, es van anar edificant. En la seua infantesa, aquest vincle veïnal i de familiaritat encara seguia vigent, i, segons el veïnat entrevistat, encara es manté entre la gent de tota la vida.

Recorda també l'impacte de l'heroïna en els anys 90 i el dispensari de metadona que es va ubicar enfront de l'estadi de Mestalla. Comentava que per a un xiquet que havia crescut en un ambient familiar, les imatges de les persones amb problemes d'addicció li generaven incertesa. A més, recorda com s'instaurà un sentiment de por al barri, fins al punt de que molts comerços tancaven les portes fins i tot en horari comercial per prudència.

Altres tret que algunes persones entrevistades destaquen i que consideren que ha variat amb l'evolució del barri té a veure amb el caire ideològic del barri. Algunes persones relaten una deriva ideològica cap a la dreta a mesura que s'han anat construint edificis, tal i com s'avançava uns paràgrafs més amunt. A més, aquest barri de Mestalla és lloc de trobada de grups d'extrema dreta, donada la proximitat a l'estadi de futbol i la vinculació amb grups ultres.

Totes les persones entrevistades coincideixen en la valoració de que el barri ha canviat molt. Tot i així, consideren que el barri encara conserva elements característics del passat com el vincle que ells i elles, mantenen amb el veïnat de tota la vida. Consideren que és un barri ben dotat, que tenen tot el necessari per a no haver d'anar al centre. Alguna persona comenta que, el fet de que s'hagen instal·lat tants centres administratius ha sostingut alguns tipus de comerços com botigues de roba, a les que acudeixen tant el veïnat com les persones que treballen al barri. No obstant, cal recordar que, en aquest cas es refereixen a la zona del barri de Mestalla pegada al barri d'Exposició. Pel que fa a l'altra zona, consideren que tot i els canvis, també es mantenen certs comerços locals. Localitzen també en aquesta zona un perfil poblacional en una situació socioeconòmica humil i amb risc de pobresa, concretament en la zona de Polo y Peyrolón i l'avinguda Cardenal Benlloch. Malgrat això, una visió general del barri de Mestalla els fa afirmar que és un dels barris més rics de la ciutat de València.

10. Referències del barri en premsa

Les operacions urbanístiques centren les aparicions en mitjans de comunicació del barri de Mestalla, sobretot les relacionades amb l'estadi del València CF i el solar on se situava un edifici de l'Ajuntament.

El Valencia inicia las obras de las calles del hotel previsto junto a Mestalla. Las Provincias, 29/06/2017

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/valencia-inicia-obras-20170629005318-ntvo.html>

Este solar ya tiene dueño: Selenta Group asume el hotel junto al viejo Mestalla. Valencia Plaza, 6/11/2018

<https://valenciaplaza.com/este-solar-ya-tiene-dueno-selenta-group-asume-el-hotel-junto-al-viejo-mestalla>

Altamira vende uno de los mejores solares libres de València por un precio récord. Levante-EMV, 12/02/2018

<https://www.levante-emv.com/economia/2018/03/12/altamira-vende-mejores-solares-libres-12018789.html>

Así es el proyecto cooperativo para Mestalla: 474 viviendas a 4.000 euros el metro cuadrado. Valencia Plaza, 19/02/2019

<https://valenciaplaza.com/asi-es-el-proyecto-cooperativo-para-mestalla-474-viviendas-a-4000-euros-el-metro-cuadrado>

El Ayuntamiento frena los pisos en Mestalla hasta que se reactive el nuevo estadio. Las Provincias, 19/12/2019

<https://www.lasprovincias.es/valenciacf/consistorio-frena-pisos-20191219235908-ntvo.html>

El Ayuntamiento se harta y desactiva la operación urbanística de Mestalla. Levante-EMV, 08/09/2020

<https://www.levante-emv.com/valencia/2020/09/08/ayuntamiento-harta-desactiva-operacion-urbanistica-11126301.html>

La familia Mestre descarta la venta del solar hotelero anexo a Mestalla. Levante-EMV, 22/02/2021

<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/02/22/familia-mestre-descarta-venta-solar-35249271.html>

La Generalitat Valenciana propone una sanción de 2,3 millones al Valencia CF por incumplimiento de la ATE. Palco 23, 14/06/2021

<https://www.palco23.com/clubes/la-generalitat-valenciana-propone-una-sancion-de-23-millones-al-valencia-cf-por-incumplimiento-de-la-ate>

L'antiga ubicació del rastre en els voltants de l'estadi també ha acaparat l'atenció dels mitjans.

El Rastro podría dejar Mestalla por unos solares de Tarongers. Levante-EMV, 11/01/2017

<https://www.levante-emv.com/valencia/2017/01/11/rastro-mestalla-solares-tarongers-12290934.html>

El rastro de Valencia sólo podrá vender objetos de segunda mano si han sido restaurados. Las Provincias, 11/08/2018

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/rastro-solo-podra-20180811003923-ntvo.html>

De paseo por el rastro: una ciudad efímera entre hallazgos fascinantes y decadencia. Valencia Plaza, 24/12/2018

<https://valenciaplaza.com/de-paseo-por-el-rastro-una-ciudad-efimera-entre-hallazgos-fascinantes-y-decadencia>

Els conflictes veïnals amb el botellot als carrers confrontants a l'avinguda d'Aragó han sigut així mateix notícia, igual que altres assumptes de gran importància social que han tingut com a escenari el barri de Mestalla (persones sense llar que habiten al barri).

Los 24 puntos negros del botellón en València. Levante-EMV, 14/11/2018

<https://www.levante-emv.com/valencia/2018/11/14/24-puntos-negros-botellon-valencia-13887964.html>

El Ayuntamiento de Valencia promete inspeccionar más bares y combatir el botellón en la avenida de Aragón. Las Provincias, 19/07/2021

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/ayuntamiento-valencia-promete-20210719163957-nt.html>

Las chabolas se adueñan de un solar municipal en Valencia. Las Provincias, 20/12/2017

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/chabolas-aduenan-solar-20171220010004-ntvo.html#:~:text=En%20la%20operaci%C3%B3n%20realizada%20hace,ser%20confirmada%20por%20LAS%20PROVINCIAS.>

Vecinos de la avenida de Aragón denuncian la masiva presencia de indigentes. Las Provincias, 14/01/2020

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/vecinos-avenida-aragon-20200113092235-nt.html>

Les deficiències del consultori situat al carrer Xile va ser denunciat en els mitjans, així com la reclamació veïnal per la falta de salubritat i la reivindicació col·lectiva de la construcció d'un nou centre.

Sanidad ignora 1.300 firmas para trasladar el centro de salud de la calle Chile. El Mundo, 09/08/2017

<https://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2017/08/09/5989f5ea22601dd4508b457c.html>

El centro de Salud de la calle Chile tiene goteras de aguas fecales en la sala de vacuna. Levante-EMV, 21/12/2017

<https://www.levante-emv.com/valencia/2017/12/21/centro-salud-calle-chile-goteras-12117564.html>

Sanidad recibirá una parcela junto a la avenida Aragón para un nuevo consultorio. Las Provincias, 08/05/2018

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/sanidad-recibira-parcela-20180508004310-ntvo.html>

La Comunidad Valenciana licita las obras de un nuevo centro de salud en Valencia por 4,7 millones. Planta Doce, 18/03/2021

<https://www.plantadoce.com/publico/la-comunidad-valenciana-licita-las-obras-de-un-nuevo-centro-de-salud-en-valencia-por-47-millones.html>

La Alameda ha sigut objecte de notícies amb motiu dels events populars i de les actuacions urbanístiques contemplades en el barri.

El paseo de la Alameda tendrá menos parking, más jardines y carril bici. Las Provincias, 06/10/2018

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/paseo-alameda-parking-20181006003438-ntvo.html>

La Batalla de Flores cierra los actos de la Feria de Julio de Valencia. Valencia Informa, 28/07/2019

<https://www.informavalencia.com/2019/07/28/la-batalla-de-flores-cierra-los-actos-de-la-feria-de-julio-de-valencia/>

València convoca un concurso internacional de ideas para reformar el Paseo de la Alameda. Valencia Plaza, 09/01/2020

<https://valenciaplaza.com/valencia-convoca-un-concurso-internacional-de-ideas-para-reformar-el-paseo-de-la-alameda>

El dilema del futuro uso de los cuarteles de la Alameda. Levante-EMV, 13/11/2021

<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/11/13/dilema-futuro-cuarteles-alameda-59493171.html>

Grezzi se apropia del concurso para la reforma del paseo de la Alameda. Las Provincias, 07/01/2021

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/grezzi-apropia-concurso-20210107005846-ntvo.html>

Mereix especial atenció l'especial de Les Províncies sobre el teixit social del barri de Mestalla.

Quién es quién en el barrio de Mestalla. Las Provincias, 23/08/2021
<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/quien-quien-barrio-mestalla-20210823140435-ga.html>

11. Conclusions

El barri de Mestalla, el més extens del districte del Pla del Real, inclou en el seu territori zones amb realitats diverses que han tingut també orígens i evolucions diverses. Així tal i com s'exposava a l'apartat 3, els orígens del barri es situen en la zona sud-oest del barri de Mestalla, en una època en la que la zona est del barri eren hortes i camps. La distància temporal entre la construcció d'una i altra zona del barri, així com l'evolució i situació de certs elements urbanístics i arquitectònics, ha impactat fortament en la percepció social que tenen els veïns i veïnes del barri, sobre els seus límits i les seues demarcacions. De fet, podem dir que s'ha construït una identitat de barri que beu d'aquest passat històric i que exclou la zona de Mestalla que es va construir posteriorment i que va des de l'avinguda d'Aragó fins a Cardenal Benlloch.

El barri de Mestalla en l'actualitat, conta amb una població 14.709 habitants amb una distribució per edats que segueix la tendència del conjunt de la població. Així, el grup d'edat majoritari és el de persones entre 26 i 64 anys (63,1%), seguit del grup major de 65 anys (22%), en el que hi ha més dones que homes d'acord amb la feminització de l'envelliment i, per últim el grup d'entre 0 i 15 anys (14,9%). Aquest darrer grup d'edat presenta major proporció en el cas de Mestalla que en el cas de la ciutat de València. Aquesta xifra es relaciona en algunes dades demogràfiques com la taxa general de fecunditat, que en Mestalla es situa 10,5 punts per damunt que a la resta de la ciutat (41,6 i 31,1 respectivament).

D'aquesta població total, la majoria (51,2%) prové d'altres barris de la ciutat de València i d'altres indrets de l'estat espanyol (17,4%) o de l'estranger (17%). D'una banda, majoritàriament, les comunitats d'origen de la població que ve d'altres punts de l'estat espanyol són Castella la Manxa i Madrid. D'altra banda, respecte a la població que ve de l'estranger sol ser italiana, xinesa, colombiana o romanesa, seguint aquest ordre de més a menys representativitat. La població estrangera representa el 12,4% del total de la població, xifra que s'ha mantingut amb la de 2010 i que es situa 2 percentuals per davall del de la ciutat de València.

Pel que fa a l'antiguitat de les vivendes, les dades han permès comprovar que el 72,5% dels habitatges del barri de Mestalla es construïren entre les dècades dels 60-80 i dels 80-2000, coincidint amb l'època d'expansió del barri cap a l'est. Actualment, tant el

valor del sòl, com de la construcció, el valor total i el valor per metre quadrat, és molt més superior al barri de Mestalla que al conjunt de la ciutat.

Les dades extretes de les entrevistes realitzades ofereixen una imatge complexa i heterogènia sobre el perfil socioeconòmic de la població de Mestalla que va des d'un perfil elevat, situacions socioeconòmiques de nivell mitjà fins a econòmicament vulnerables. Les dades quantitatives referents a l'anàlisi socioeconòmic corroborà aquests perfils. El barri de Mestalla és juntament amb el de Benimaclet el que registra percentatge de població vulnerable (6,1% del total). A la resta de barris inserits en el CMSS de Benimaclet no s'hi dona cap indicador de vulnerabilitat. Aquesta població vulnerable es localitza, tal i com enunciava el director del CMSS de Benimaclet durant l'entrevista i algunes veïnes, en la secció censal 611, que llinda amb Cardenal Benlloch i Blasco Ibáñez. Tot i així les demandes a serveis socials realitzades per part de població de Mestalla representa el 14,89 % del total de les demandes del CMSS de Benimaclet. La distància entre el barri i el centre i la conseqüent desconexió influeix en aquesta xifra.

Les necessitats socials que es donen amb més freqüència en la població del barri de Mestalla són els referits a les persones majors, a les famílies en la seua economia i a les persones immigrants. També cal recordar que el sensellarisme és una realitat en algunes zones del barri.

A nivell de recursos, el barri de Mestalla presenta la següent paradoxa: mentre és el barri on més serveis municipals i administratius adreçats al conjunt d'habitants de la ciutat de València aglutina, és un dels barris amb menys recursos per a la població del barri. Si bé és cert que el barri de Mestalla té un Centre Municipal de Joventut de referència i un Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors també de referència, a nivell pràctic i en el dia a dia, tant la població jove com la població major no compten amb aquests recursos municipals. El fet de que els dos centres de referència es troben en el barri de Trinitat, ubicat al districte de la Saïdia, dificulta enormement l'accés i mobilitat a aquests recursos (fins i tot el coneixement de l'existència d'aquests recursos). A més, la distància esdevé un problema per a les persones majors amb problemes per a desplaçar-se.

D'altra banda, tampoc compta amb els recursos socials dels que es preveu la ciutadania mobilitzant-se i associant-se per a reclamar les seues necessitats i denunciar les

problemàtiques que els afecten. El teixit associatiu en aquest barri és molt feble. Tot i que a les entrevistes realitzades al veïnat sí s'ha manifestat un vincle veïnal, es pot afirmar que en aquest cas es tracta d'un vincle un tant endogàmic entre el veïnat que es coneix de tota la vida, basat més en l'afecte que en l'activisme en pro del bé comú. Als pròxims anys l'estadi del València Club de Futbol abandonarà Mestalla i aquest trasllat suposarà una transformació que, sense dubte, afectarà al barri i al seu veïnat.

12. Bibliografia

Pérez Villanueva, Paz (2019) *Llano del Real, recuerdos* (Manuscrit cedit per l'autora, no està editat)

Informes i estudis

Institut Universitari de Recerca d'Enginyeria Energètica; Universitat Politècnica de València (2016): *Proyecto de mapa de la pobreza energética per a l'Ajuntament de València*. València.

Lorente, Raúl (Dir.); J. Ramírez, J. Verónica; Climent, Víctor F.; Ingellis, Anna Giulia; Guamán, Adoración; Carbonell, Juan A. (2017): *Diagnóstico de necesidades sociales en la ciudad de Valencia: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica*. València, Ajuntament de València i Universitat de València.

Oficina Estadística, Àrea de Gestió de recursos (2019): *Áreas Vulnerables a la ciudad de València. Secciones Censals*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística, Àrea d'Informació i Planificació (1981): *Els nous districtes de la ciutat de València. Comissió Municipal per a la Redistribució Territorial i Administrativa*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística. Oficina d'estudis (2001): *Actualización del indicador de nivel de renta de los distritos y barrios de la ciudad de Valencia para el año 2001*. València, Ajuntament de València.

Secció de Planificació i Innovació (2020): *Informe del documento Áreas vulnerables a la ciudad de València. Secciones censals, 2019. Aplicado a los centros municipales de Servicios Sociales CMSS*. València, Ajuntament de València.

Secció Planificació i Innovació (2022): *Memoria Social del CMSS Benimaclet 2021 y Memoria Social del barrio de Mestalla.*, Ajuntament de València.

Webgrafia

Arquitectura y Empresa: <https://arquitecturayempresa.es/noticia/la-estacion-central-de-aragon>

Blog La Valencia desaparecida: <https://valenciadesaparecida.blogspot.com/>

Blog Valencia bonita: <https://www.valenciabonita.es/>

Blog Valencia Curiosa: <https://valenciacuriosa.blogspot.com/>

Cultural València: <https://cultural.valencia.es/>

J.Díez Arnal: <http://www.jdiezarnal.com/>

Palau de la Música: <https://www.palauvalencia.com/palau/edificio/v>

Fonts primàries:

Entrevista al director del Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet. (15/07/21)

Entrevista a un treballador del Centre Municipal de Joventut de Trinitat. (22/10/21)

Entrevista a la presidenta del Centre d'Activitats per a Persones Majors de Vivers. (14/10/21).

Entrevista grupal veïnat 1 (17/11/21)

Entrevista individual veïna (24/11/21)

Entrevista grupal veïnat 2 (25/11/21)